

สภาพโดยทั่วไปของชุมชนบางลี่ (เทศบาลตำบลลองพื้เมือง)

1. ความเป็นมา

สภาพการรวมตัวของบ้าน เรือนจนเกิดเป็นชุมชนนั้น ในยุคแรกจะถือหลักความปลอดภัยจากข้าศึกศัตรูเป็นประการแรก แต่เมื่อหมดยุคสงครามการเลือกที่ตั้งชุมชนจะถือหลักความปลอดภัยจากธรรมชาติ พื้นที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การประกอบอาชีพและละตวกในการคมนาคม สำหรับประเทศไทยในยุคแรกการคมนาคมทางบกยังไม่สะดวก การเลือกที่ตั้งชุมชนบริเวณภาคกลางของประเทศไทยจึงมักจะเลือกบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ เพราะอุดมสมบูรณ์และสะดวกในการสัญจรทางน้ำ แม้แต่กรุงเทพมหานครในยุคต้นของราชวงศ์จักรีก็ยังเต็มไปด้วยแม่น้ำลำคลอง บ้าน เรือนส่วนใหญ่ก็ตั้งอยู่ริมน้ำและมักจะเป็นเรือนแพ ชุมชนริมน้ำเหล่านี้มักจะมีต้นตอด้วยคำว่าบาง เช่น บางกอกน้อย บางปะกง บางปะหัน และบางลี่ เป็นต้น

สำหรับความหมายของคำว่าบางลี่ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.

2493 ให้ความหมายคำว่าบางว่า หมายถึงตำบลริมน้ำ ส่วนคำว่าลี่ มีความหมายดังนี้

น. ชื่อมดชนิดหนึ่งใช้ดินทำรังอยู่ตามกิ่งไม้

ก. แล่น เช่น ขนานลิวว่า แล่นเรือ

ว. ยึดตรง ไม่แกว่ง เช่น หูลี่ ที่ทำขึ้นสำหรับตักปลา

ฉะนั้นถ้าจะพิจารณาจริง ๆ แล้วจะเห็นว่า บางลี่ น่าจะหมายถึงตำบลริมน้ำที่มีเรือแล่นมากมาย หรือตำบลริมน้ำที่ต้องสัญจรด้วยเรือ

เทศบาลตำบลสองพี่น้อง แต่เดิมเรียกว่า "บางลี่" แม้กระทั่งปัจจุบันชาวบ้านทั่วไป ก็ยังเรียกว่า บางลี่ มีลักษณะเป็นชุมชนริมน้ำ อาคารบ้านเรือน ร้านค้าจะเกาะกลุ่มกันอยู่ บริเวณริมฝั่งคลองสองพี่น้อง มีลักษณะยาวติดต่อกันเป็นพืด ด้านหลังเป็นลุ่มน ถัดออกไปก็เป็นทุ่งนาหรือไร่ การคมนาคมโดยทั่วไปจะใช้ทางน้ำเป็นหลัก การขยายตัวของชุมชนจะขยายตัวไปตามความยาวของลำน้ำ (LINEAR GROWTH)

2. การคมนาคม (ดูแผนที่ 4.1, 4.3 แผนภูมิที่ 4.1 และ 4.2)

การเดินทางติดต่อกับชุมชนเทศบาลตำบลสองพี่น้อง ในยุคแรกการเดินทางทางน้ำ จะสะดวกกว่าการสัญจรทางบกมาก แต่ปัจจุบันการคมนาคมทางบกจะสะดวกรวดเร็วกว่าทางน้ำ และกำลังมีอิทธิพลเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่การคมนาคมทางน้ำหมดบทบาทลงไปเป็นอันมาก จนมีลักษณะเป็นการเดินทางเพื่อติดต่อภายในชุมชน หรือชุมชนใกล้เคียงเท่านั้น การคมนาคมทางบก เริ่มเข้ามามีบทบาทกับชุมชนเทศบาลตำบลสองพี่น้องอย่างจริงจัง เมื่อ พ.ศ. 2506 เพราะรัฐบาลได้เปิดเดินรถไฟสายธนบุรี-สุพรรณบุรี โดยผ่านสถานีศรีสำราญ ในเขตเทศบาลตำบลสองพี่น้อง แต่ก็ไม่เป็นที่นิยมแก่ประชาชนเท่าใดนัก สืบเนื่องจากจำนวนผู้โดยสารในแต่ละปี หรือเฉลี่ยแต่ละวัน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2508-2519 มีจำนวนค่อนข้างคงที่ เฉลี่ย 65-85 คนต่อวัน (ดูตารางที่ 4.3) สำหรับการคมนาคมทางบกปัจจุบันสามารถติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ได้โดยสะดวก โดยใช้ทางหลวงสายมาลัยแมนเป็นหลัก มีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 114 กิโลเมตร และมีระยะทางห่างจากตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ประมาณ 71 กิโลเมตร อาจแบ่งเส้นทางและปริมาณการจราจรได้ดังนี้

2.1 การคมนาคมทางบก

2.1.1 ทางรถยนต์ (ดูตารางที่ 4.1 และ 4.2)

สามารถติดต่อกับคมนาคมได้ทุกฤดูกาล โดยเฉพาะกับกรุงเทพมหานคร มีรถประจำทางของบริษัทขนส่ง จำกัด วิ่งตั้งแต่วเวลาประมาณ 5.40 น. ถึงประมาณ 18.00 น.

และวิ่งจากบางลี่ไปสุดปลายทางที่กรุงเทพมหานครอีก 19 เที่ยว ส่วนการติดต่อกับชุมชนใกล้เคียงที่สำคัญที่มีรถยนต์ 2 แถว วิ่งประจำระหว่าง บางลี่-อุ้มทอง วิ่งไปกลับรวมกันละประมาณ 52 เที่ยวต่อวัน และวิ่งระหว่างบางลี่-วัดไผ่โรงวัว วิ่งไปกลับรวมกันละประมาณ 52 เที่ยวต่อวัน นอกจากนี้ประชาชนในพื้นที่ก็นิยมเดินทางกันด้วยรถจักรยานยนต์ เพราะสะดวกรวดเร็ว

สำหรับปริมาณการจราจรภายในพื้นที่ของชุมชนเทศบาลตำบลล่องหน่อง จะเห็นว่าปริมาณการจราจรของรถจักรยานยนต์มีจำนวนมากที่สุดประมาณร้อยละ 61 รถยนต์ประมาณร้อยละ 27 (ดูตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.1 ปริมาณการจราจรของรถยนต์สาธารณะและจำนวนผู้โดยสารต่อวัน

เส้นทางรถยนต์	ประเภทของรถยนต์	ไป เที่ยว/วัน	กลับ เที่ยว/วัน	คน/เที่ยวเฉลี่ย
บางลี่-กทม.	รถขนส่ง	19	19	50
บางลี่-อุ้มทอง	รถ 2 แถว	26	26	11
บางลี่-วัดไผ่โรงวัว	รถ 2 แถว	26	26	13

ตารางที่ 4.2 ปริมาณการจราจรของยานยนต์ภายในพื้นที่ชุมชนล่องหน่องเฉลี่ยต่อวัน

ประเภทยานยนต์	เฉลี่ย คัน/วัน	คิดเป็นร้อยละ
รถจักรยานยนต์	469	61.12
รถยนต์	207	27.02
รถบรรทุก	13	1.16
รถเข็นล้อเลื่อน	77	10.05

2.1.2 ทางรถไฟ (ดูตารางที่ 4.3)

มีขบวนเดียวคือ ลำยธนบุรี-สุพรรณบุรี เริ่มเปิดเดินเมื่อปี พ.ศ. 2506 ออกจากธนบุรีเวลา 12.40 ถึงสถานีศรีสำราญ เวลา 16.29 รวมเวลาในการเดินทางประมาณ 4 ชั่วโมง การเดินทางไม่ค่อยสะดวกและช้ากว่าทางรถยนต์มาก จึงทำให้ไม่ค่อยเป็นที่นิยม จากสถิติตั้งแต่ปี พ.ศ. 2508-2519 จะเห็นว่าจำนวนผู้โดยสารเฉลี่ยต่อวันไม่เกิน 85 คน และมีแนวโน้มว่าจำนวนผู้โดยสารจะลดลง ในช่วงแรกที่ทางรถยนต์ยังไม่สะดวกนัก ประมาณปี พ.ศ. 2505-2508 แม้ว่ารถไฟจะเปิดเดินแล้ว แต่ประชากรในพื้นที่ก็ยังนิยมเดินทางเข้ากรุงเทพมหานครทางเรือ และหลังจากนั้นเมื่อทางรถยนต์สะดวกขึ้น ประชากรก็นิยมเดินทางด้วยรถยนต์มากกว่ารถไฟ

สำหรับการคมนาคมทางบกจากปี พ.ศ. 2510-2521 (ดูแผนภูมิที่ 4.1)

ปริมาณการจราจรช่วงกรุงเทพมหานคร ผ่านนครปฐม ผ่าน อำเภอดูทอง เข้าสู่สุพรรณบุรี ซึ่งใช้ถนนมาลัยแมนเป็นถนนหลักและมีถนนสายบางสี-ทุ่งคอก เชื่อมกับถนนมาลัยแมนเข้าเทศบาลตำบลสองพี่น้อง ที่บ้านหนองวัลย์เปรียง ปริมาณการจราจรจากถนนมาลัยแมนเข้ามายังเทศบาลตำบลสองพี่น้องมีข้อมูลเพียงปี พ.ศ. 2520 และ 2521 เท่านั้น มีอัตราการจราจรคือ 1,317 คันต่อวัน และในปี พ.ศ. 2520 1,319 คันต่อวันในปี พ.ศ. 2521 ดังนั้นจึงต้องใช้ปริมาณการจราจรช่วง อำเภอกำแพงแสนถึงอำเภอดูทองเป็นปริมาณการจราจรภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สุดของเทศบาลตำบลสองพี่น้อง ช่วงปี พ.ศ. 2510 - 2515 ปริมาณการจราจรยังมีปริมาณน้อยมาก และมีอัตราการเพิ่มค่อนข้างต่ำ ซึ่งคาดว่าปริมาณการจราจรที่จะเข้ามายังพื้นที่เทศบาลตำบลสองพี่น้องคงยังมีไม่มากและเมื่อตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับการคมนาคมทางน้ำจะพบว่าในช่วงปี 2513 การคมนาคมทางน้ำของอำเภอดูทองยังมีการใช้เส้นทางคมนาคมทางน้ำอย่างแพร่หลายพอสมควร โดยเฉพาะในอำเภอดูทองยังมีเรือเดินทางไกล และปริมาณสินค้าผ่านเข้ามาในพื้นที่โดยทางเรือเป็นจำนวนมาก เมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นในลุ่มน้ำภาคกลาง ปริมาณการจราจรช่วงอำเภอกำแพงแสนถึงอำเภอดูทอง เริ่มเพิ่มปริมาณมากขึ้นในปี พ.ศ. 2518 และเพิ่มสูงที่สุดในปี

ตารางที่ 4.3 สถิติเกี่ยวกับรถไฟของสถานีศรีสำราญ (ลองพื้นอง) พ.ศ. 2508-2519

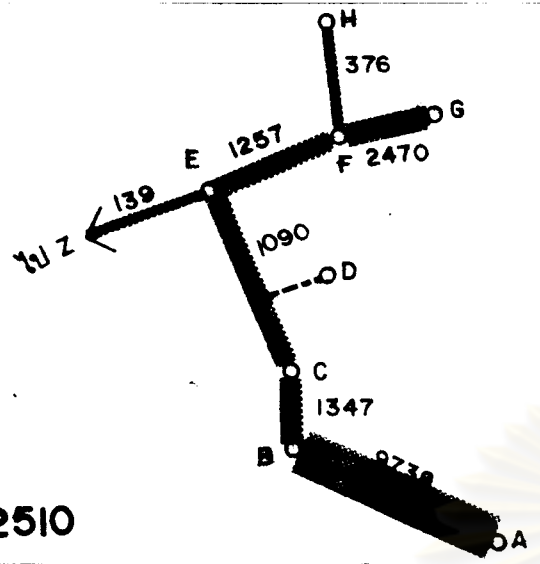
พ.ศ.	จำนวนผู้โดยสาร	เฉลี่ย คน/วัน	สินค้าที่ บรรทุก (ตัน)	รายได้ (บาท)	
				จากการโดยสาร	จากการบรรทุก สินค้า
2508	27,053	74	61	73,940	4,219
2509	25,094	69	451	63,114	3,873
2510	24,839	68	173	62,715	9,409
2511	25,419	69	87	65,156	3,427
2512	24,225	66	116	60,753	6,688
2513	25,183	69	ไม่มีข้อมูล	58,348	ไม่มีข้อมูล
2514	24,468	67	"	59,776	"
2515	24,225	66	"	59,257	"
2516	26,173	71	125	59,842	12,901
2517	30,747	84	20	70,106	4,397
2518	30,000	82	300	63,300	32,400
2519	26,387	72	298	68,225	46,188

ที่มา : การรถไฟแห่งประเทศไทย

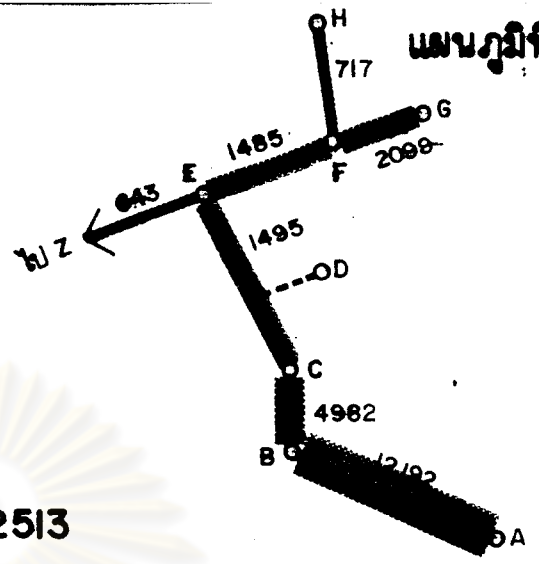
พ.ศ. 2520 กับ 2521 ปริมาณการจราจรเข้ามายังพื้นที่เทศบาลตำบลสองพี่น้องใกล้เคียงกัน ดังนั้นพอจะสันนิษฐานได้ว่า จากปี พ.ศ. 2518 เป็นต้นมาการคมนาคมทางบกเริ่มมีบทบาทกับพื้นที่ภูมิภาคนี้มากขึ้น แต่ปี พ.ศ. 2521 กลับมีปริมาณการจราจรช่วงนี้ลดลง คาดว่าคงจะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงเส้นทางคมนาคม เนื่องจากถนนมาลัยแมนค่อนข้างแคบ การเดินทางไปยังสุพรรณบุรีหรือบริเวณใกล้เคียงไม่ค่อยสะดวก ทั้งยังต้องอ้อมเข้านครปฐม ดังนั้นยานพาหนะที่จะเดินทางไปยังจังหวัดสุพรรณบุรี หรือบริเวณใกล้เคียง จะหันไปใช้เส้นทางถนนพหลโยธิน เพราะหลังจากปี พ.ศ. 2520 ถนนช่วงที่แยกจากจังหวัดอ่างทองเข้าจังหวัดสุพรรณบุรี ได้รับการปรับปรุงให้ติดต่อกันได้โดยสะดวก ปลอดภัยและประหยัด เวลาว่าการเดินทางโดยใช้เส้นทางถนนมาลัยแมน โดยเฉพาะปัจจุบันการเดินทางไปจังหวัดสุพรรณบุรีส่วนใหญ่ก็นิยมใช้เส้นทางสายพหลโยธิน

สินค้าที่บรรทุกเข้ามายังพื้นที่พอจะจำแนกได้ดังนี้ วัสดุก่อสร้างและเชื้อเพลิงจาก กทม. ปุ๋ยและผลไม้จากจังหวัดนครปฐม ส่วนสินค้าที่บรรทุกออกจากพื้นที่ไปยังจุดปลายทางก็คือ ข้าว ผัก ผลไม้ ไปยัง กทม. และบริเวณใกล้เคียง

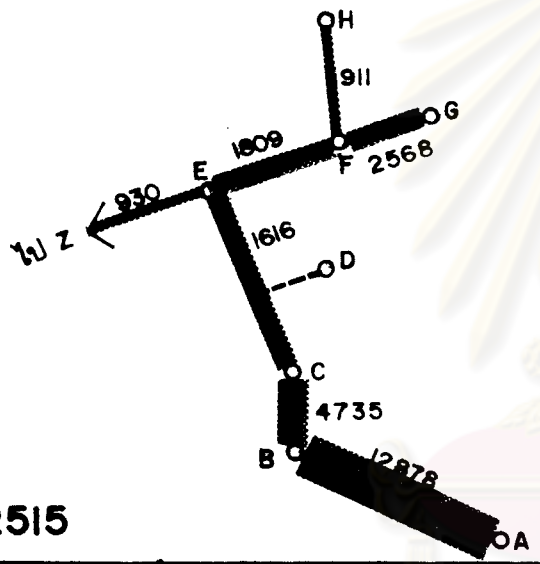
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

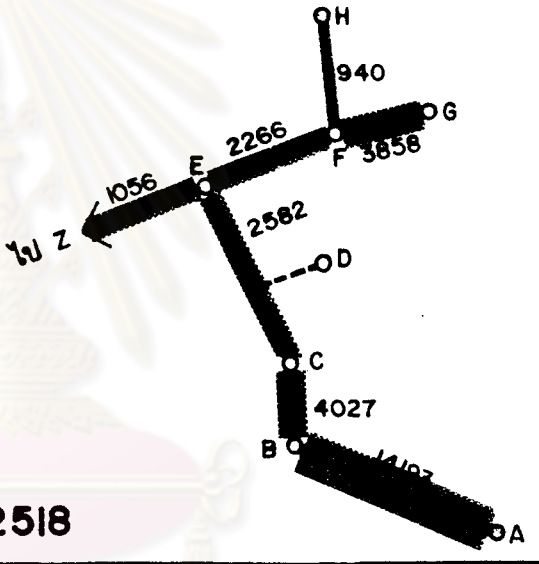
2510

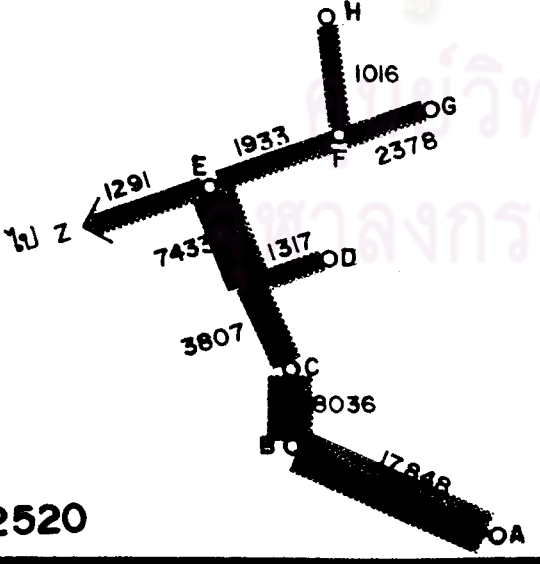
2513

2515

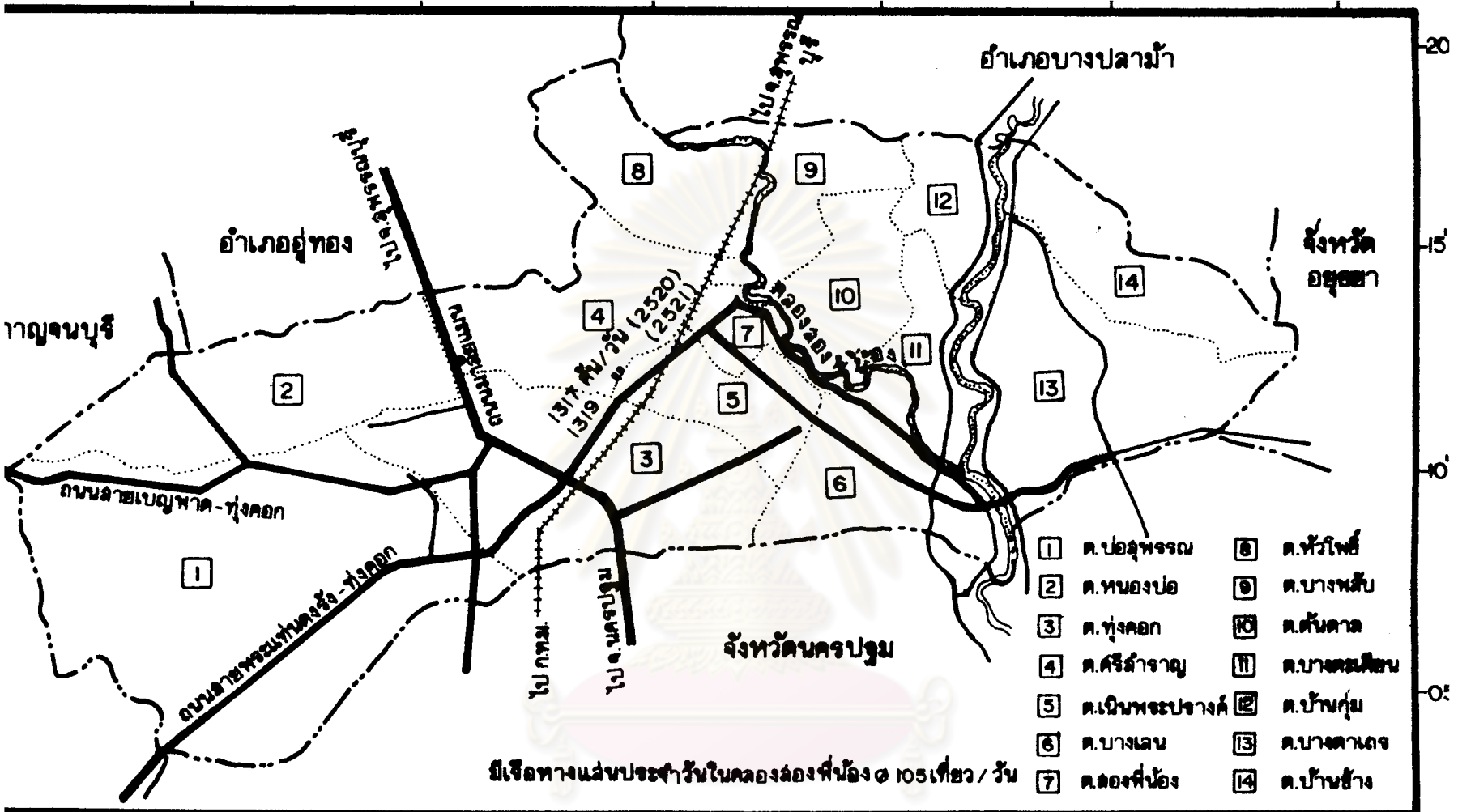
2518

2520

2521

การขยายตัวชุมชนติดกับการดูฤกษ์เลือกลักษณะของบางลำ

แผนที่ 4.1

แสดง: เส้นทางคมนาคมของอำเภอล่องตีน้อง

สัญลักษณ์:

- ทางหลวงสายประธาน
- ทางรถยนต์
- เส้นแบ่งเขตจังหวัด
- เส้นแบ่งเขตตำบล
- ทางหลวงสายรอง
- ทางรถไฟ
- เส้นแบ่งเขตอำเภอ
- แม่น้ำอุทธารณบุรี

ที่มา: แผนที่อ.ล่องตีน้องร. 50,000 ของเทศบาลตำบลล่องตีน้อง

5 กม.

เมื่อพิจารณาถึงการคมนาคมทางบกในปัจจุบัน ซึ่งกำลังมีบทบาทมากขึ้นจนทำให้การคมนาคมทางน้ำถึงแม้จะประหยัดค่าใช้จ่ายแต่เสียเวลาในการเดินทางมากกว่าหนวดความสำคัญลงไปมาก เกือบจะไม่มี การขนส่งด้วย เรือในการขนส่งระหว่างจังหวัด จากสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงเส้นทางคมนาคมหลักส่งผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการใช้ที่ดิน โดยเฉพาะการขยายตัวของชุมชนไม่จำเป็นต้องขยายอยู่บริเวณริมฝั่งเช่นแต่เดิม ปัจจุบันการขยายตัวของชุมชนขยายตัวตามแนวถนน (RIBBON DEVELOPMENT) ทั้งยังมีการเปลี่ยนแปลงสภาพอาคารบ้านเรือนและสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับเส้นทางคมนาคมที่เปลี่ยนแปลง เช่นการยกถนนให้สูงขึ้น เพื่อให้ใช้ได้ทุกฤดูกาล การยกพื้นอาคารขึ้นล้งให้สูงพ้นระดับน้ำท่วม เพื่อสะดวกในการประกอบอาชีพและการอยู่อาศัย เป็นต้น

2.2 การคมนาคมทางน้ำ (ดูแผนภูมิที่ 4.2, ตารางที่ 4.4, 4.5, 4.6 และ 4.7)

แม้ว่าปัจจุบันการขนส่งทางน้ำลดความสำคัญลงไปมาก โดยเฉพาะการติดต่อระหว่างจังหวัด หันไปใช้การคมนาคมทางบกเกือบทั้งหมด แต่การคมนาคมทางน้ำก็ยังมีอยู่เนื่องจากบางพื้นที่การคมนาคมทางบกยังไม่สะดวกหรือในช่วงฤดูน้ำท่วมก็ยังคงอาศัยการสัญจรทางน้ำ นอกจากนี้การขนส่งสินค้าบางประเภทที่ไม่เน่าเสียหรือไม่ต้องการเวลาเร่งด่วน ก็ยังมีการขนส่งทางน้ำอยู่บ้าง เช่น ข้าว ในช่วงหลังฤดูเก็บเกี่ยวจะมีเรือขนส่งขนาดกลางสำหรับบรรทุกสินค้าเข้ามาในพื้นที่เพื่อบรรทุกข้าวโดยมีเรือลากจูง แต่เมื่อหมดหน้าบรรทุกข้าวเรือเหล่านั้นก็จะอพยพออกไปเดินทางนอกพื้นที่ ส่วนใหญ่ในปัจจุบันมักจะเป็นการขนส่งผู้คนในระหว่างไกลด้วยเรือหางยาว สำหรับเส้นทางสัญจรด้วยเรือหางยาวประจำวันในปัจจุบัน คือ

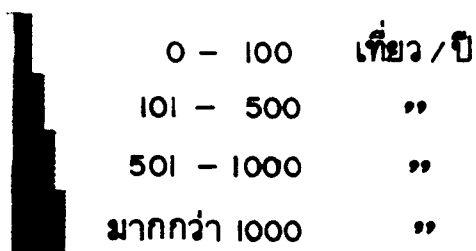
บางสี่-บางลำภ ไปประมาณ 30 กลับ 20 เที่ยวต่อวัน เฉลี่ย 9 คนต่อเที่ยว

บางสี่-ตันโพธิ์ ไปประมาณ 30 กลับ 25 เที่ยวต่อวัน เฉลี่ย 12 คนต่อเที่ยว

ส่วนการคมนาคมทางน้ำในอดีตจากข้อมูลการสำรวจการขนส่งทางน้ำในลุ่มแม่น้ำภาคกลาง ปี พ.ศ. 2513 ของกรมเจ้าท่าพอจะแสดงให้เห็นถึงความเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางน้ำของอำเภอล่องแพได้อย่างดี โดยมีเที่ยวเรือเดินทางไกลผ่านเข้ามายังพื้นที่ถึงปีละประมาณ 24,997 เที่ยว มากกว่าจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีประมาณ 17,449 เที่ยว (ดูรายละเอียดตารางที่ 3.12 และ 4.5) ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่จะเป็นเรือซึ่งมาจากทางใต้ของพื้นที่คือ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดราชบุรี ส่วนทางด้านเหนือที่มาจากจังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดชัยนาท มีจำนวนน้อย และมากที่สุดก็คือ เรือที่มาจากจังหวัดสุพรรณบุรี มีจำนวนถึง 11,511 เที่ยวต่อปี สินค้าที่บรรทุกเข้าหรือบรรทุกออกจากพื้นที่ส่วนใหญ่จะเหมือนกับปัจจุบัน เพราะโครงสร้าทางเศรษฐกิจภายในพื้นที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลง ยังมีรายได้จากเกษตรกรรมเป็นหลัก เช่น ข้าว ข้าวโพด ฝักผลไม้ วัสดุก่อสร้างและปุ๋ย เป็นต้น ทั้งนี้จะบรรทุกสินค้าทางเกษตรกรรมออกจากพื้นที่และนำเอาวัสดุก่อสร้างและปุ๋ยเข้ามายังพื้นที่

การคมนาคมเป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาของชุมชนแต่ละแห่ง สำหรับชุมชนเทศบาลล่องแพ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าทางคมนาคมและขนส่งย่อมก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและทางกายภาพที่มีผลกระทบให้เห็นอย่างชัดเจนทั้งในด้านการใช้ที่ดิน การขยายตัวของเมือง เพราะในช่วงปี พ.ศ. 2506-2507 ได้มีการย้ายศูนย์กลางการปกครองของท้องถิ่นที่อยู่ริมแม่น้ำมาอยู่บริเวณถนนลำบางสี่-ทุ่งคอก (แผนที่ 4.2 แผนภูมิที่ 4.3) โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2506 มีรถไฟวิ่งผ่านเข้ามายังพื้นที่ชุมชนเทศบาลล่องแพ แสดงให้เห็นว่าการคมนาคมทางบกเริ่มมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น แต่ในเวลาเดียวกันการคมนาคมทางน้ำก็ยังใช้ประโยชน์และมีความสำคัญมากเช่นกัน ดังจะเห็นจากสถิติการคมนาคมทางน้ำในปี พ.ศ. 2513 และการขยายตัวของตึกแถวและตลาดสดใหม่ของเทศบาลในช่วงปี พ.ศ. 2514-2516 ซึ่งจะคงอยู่บริเวณริมแม่น้ำและท่าเทียบเรือดั้งเดิม ดังนั้นเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับปริมาณการจราจรทางบกในช่วงเวลาเดียวกัน ก็จะเห็นว่า

จำนวนเที่ยวเรือเดินทางไกลผ่าน อ.ล่องพิน้อง พ.ศ. 2513

ตารางที่ 4.4 จำนวนเที่ยวเรือเดินทางไกลที่ผ่านจุดสำรวจ อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี จำแนกตามจังหวัดต้นทาง ปลายทาง

ต้นทาง	จังหวัดปลายทาง															
	รวม	นคร สวรรค์	ชัยนาท	อ่าง ทอง	อยุธยา	ปทุมธานี	พระ นคร	ธนบุรี	สุพรรณ บุรี	นคร ปฐม	สมุทร สาคร	สมุทร สงคราม	ราชบุรี	สิงห์บุรี	นนทบุรี	อื่นๆ
	24,997	319	340	120	778	189	2529	159	10336	6999	1584	568	797	80	139	60
รศ	478	-	-	-	-	-	30	-	10	378	50	-	10	-	-	-
ง	598	-	-	-	-	-	348	-	60	110	40	20	20	-	-	-
ฉ	149	-	-	-	-	-	-	20	-	109	10	10	-	-	-	-
ฉ	926	-	-	-	-	-	20	-	299	397	100	60	50	-	-	-
ฉ	40	-	-	-	-	-	-	-	40	-	-	-	-	-	-	-
ร	1,952	20	110	-	-	-	-	-	1802	-	-	-	-	-	-	20
ฉ	197	-	10	-	-	-	-	-	169	-	-	-	-	-	-	-
ฉ	40	-	-	-	-	-	-	-	10	10	-	10	10	-	-	-
บุรี	11,511	40	50	10	249	189	2131	139	-	5985	1384	468	707	-	139	20
ม	6,016	189	60	70	289	-	-	-	5358	-	-	-	-	50	-	-
นคร	1,594	20	70	20	60	-	-	-	1404	-	-	-	-	10	-	10
งคราม	438	20	30	-	30	-	-	-	348	-	-	-	-	-	-	-
	1,006	30	10	20	150	-	-	-	776	-	-	-	-	20	-	-
	70	-	-	-	-	-	-	-	60	10	-	-	-	-	-	-

ที่มา : รายงานการสำรวจข้อมูล การขนส่งทางน้ำในลุ่มแม่น้ำภาคกลาง พ.ศ. 2513 ของกรมเจ้าท่า

ตารางที่ 4.5 สินค้าที่ผ่านจุดสำรวจค่าเนกตามประเภทสินค้า ปี พ.ศ. 2513

(หน่วยเป็นตัน)

ว.จ.	รวม	ประเภทสินค้า							
		ข้าว	ข้าวโพด	ผัก-ผลไม้	อาหารประเภทของขี้	วัสดุและสิ่งก่อสร้าง	เชื้อเพลิง	ปุ๋ย	อื่นๆ
วัสดุครุฑ	83,543.53	20,028.86	27,576.44	3,707.22	5,181.14	14,469.35	4,386.16	378.44	7,815.8
ปุ๋ย	402,894.09	269,303.18	13,628.26	6,605.62	1,779.82	83,547.10	7,815.05	397.40	9,817.6
ยา	1,974,225.98	254,821.10	302,927.91	3,070.09	6,523.85	755,243.47	123,708.17	796.80	527,134.5
นาท	775,993.64	582,808.91	126,930.23	1,670.28	9,286.62	-	7,894.77	1,832.64	45,570.1
ธยา	399,440.52	240,752.11	70,877.35	4,307.68	14,783.47	6,317.60	7,416.21	1,115.91	53,970.1
สุพรรณบุรี	219,632.29	92,274.42	6,922.20	9,625.32	35.94	65,091.87	3,047.85	6,694.11	35,940.5
งทอง	290,637.60	199,523.66	47,948.43	2,146.61	3,935.76	12,230.87	7,204.14	266.92	17,381.2
ระยอง	287,796.69	209,088.28	46,323.96	337.02	10,746.02	1,733.04	717.12	-	18,851.2

มา : รายงานการสำรวจข้อมูล การขนส่งทางน้ำในลุ่มแม่น้ำภาคกลาง พ.ศ. 2513 ของกรมเจ้าท่า

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.6 ปริมาณสินค้าที่เรือเดินทางไกลบรรทุกเข้าท่าเรือส่งออกที่เรือ จำนวนตามจุดต้นทางสินค้าและประเภทสินค้า ปี พ.ศ. 2513

(หน่วยเป็น

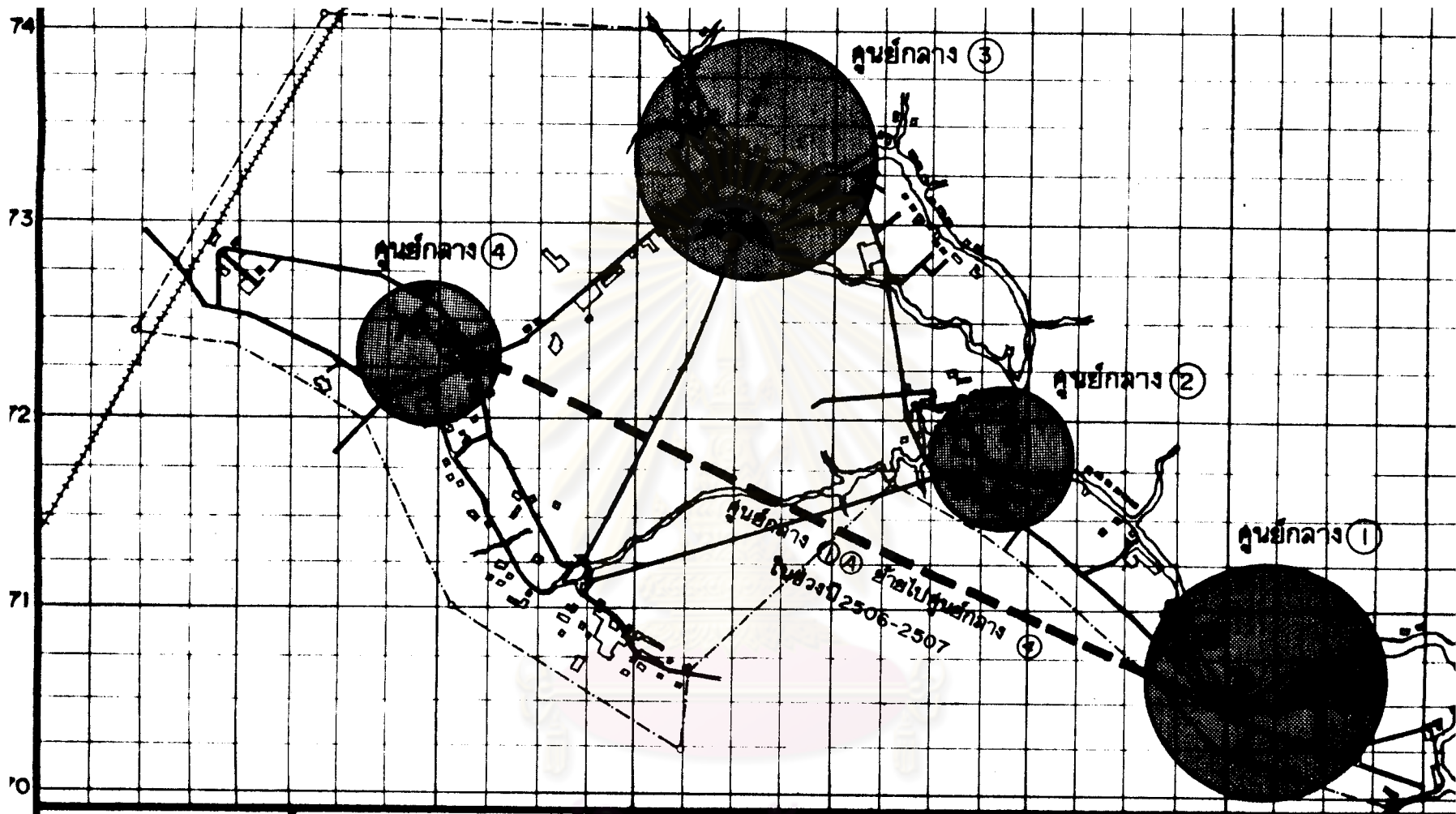
จุดต้นทางสินค้า	รวม	ประเภทสินค้า							
		ข้าว	ข้าวโพด	ผักและผลไม้	อาหารประเภทของชำ	วัสดุและสิ่งก่อสร้าง	เชื้อเพลิง	ปุ๋ย	
รวม	6,129.6	3,268.9	-	148.4	751.0	1,501.0	-	-	46
นครสวรรค์	249.0	249.0	-	-	-	-	-	-	
ชัยนาท	1,743.0	1,743.0	-	-	-	-	-	-	
อยุธยา	718.2	378.5	-	-	30.9	249.0	-	-	5
ปทุมธานี	2.0	-	-	-	-	-	-	-	
พระนครศรีอยุธยา	353.6	-	-	-	-	298.8	-	-	5
ธนบุรี	508.0	-	-	-	298.8	-	-	-	20
สมุทรปราการ	2.0	-	-	-	-	2.0	-	-	
สุพรรณบุรี	398.4	398.4	-	-	-	-	-	-	
นครปฐม	736.1	500.0	-	26.9	-	74.7	-	-	13
สมุทรสาคร	1,085.7	-	-	29.9	328.7	727.1	-	-	
สมุทรสงคราม	52.8	-	-	49.8	3.0	-	-	-	
ราชบุรี	280.8	-	-	41.8	89.6	149.4	-	-	

ที่มา : รายงานการสำรวจข้อมูล การขนส่งทางน้ำในลุ่มแม่น้ำภาคกลาง พ.ศ. 2513 ของกรมเจ้าท่า

ตารางที่ 4.7 ปริมาณสินค้าที่เรือเดินทางไกลบรรทุกออกจากท่าเรือสงขลา จำนวนตามจุดปลายทางและประเภทสินค้า ปี พ.ศ. 2513

จุดปลายทางสินค้า	รวม	ประเภทสินค้า						
		ข้าว	ข้าวโพด	ผักและผลไม้	อาหารประเภทของชำ	วัสดุและสิ่งก่อสร้าง	เชื้อเพลิง	อื่นๆ
รวม	24,451.0	224.0	-	1,499.0	348.6	1,324.7	14,063.2	4,676.2
ยี่นาท	74.7	-	-	74.7	-	-	-	-
อยุธยา	697.2	-	-	-	39.8	199.2	428.3	-
ปทุมธานี	378.5	-	-	-	-	378.5	-	-
นนทบุรี	448.2	-	-	-	-	-	408.4	39.8
พระนครศรีอยุธยา	11,803.6	1,613.5	-	766.9	-	-	9,372.4	-
ธนบุรี	288.8	-	-	-	-	-	288.8	-
นครปฐม	8,755.0	627.5	-	408.4	209.2	547.8	3,147.4	3,759.9
สมุทรสาคร	1,573.7	-	-	149.4	99.6	199.2	249.0	876.5
สมุทรสงคราม	162.4	-	-	-	-	-	79.7	-
ราชบุรี	268.9	-	-	99.6	-	-	89.6	-

ที่มา : รายงานการสำรวจข้อมูล การขนส่งทางน้ำในลุ่มแม่น้ำภาคกลาง พ.ศ. 2513 ของกรมเจ้าท่า

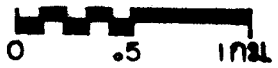
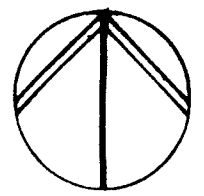

การขยายตัวชุมชนติดแถวกับการสูญเสียเอกลักษณ์ของบางลี่

แผนที่

แหล่ง: ศูนย์กลางชุมชนของเทศบาลตำบลลองพี่น้อง สัญลักษณ์: ● จุดศูนย์กลางชุมชน
 ช่วงปี พ.ศ. 2497 - 2521

ที่มา: จากการสำรวจ, ภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหาร ปี พ.ศ. 2497, 2510 และแผนที่ 1:815,000 ของเทศบาล.ด.ลองพี่น้อง

แผนภูมิที่ 4.3

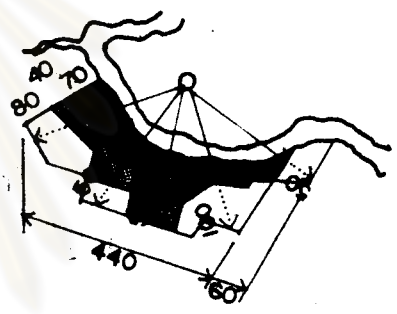
แสดงศูนย์กลางและทิศทางการเจริญเติบโต ของเทศบาลตำบลลองพี่น้อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497-2521

ศูนย์กลาง ①

ศูนย์กลาง ②

○ วัดลองพี่น้อง

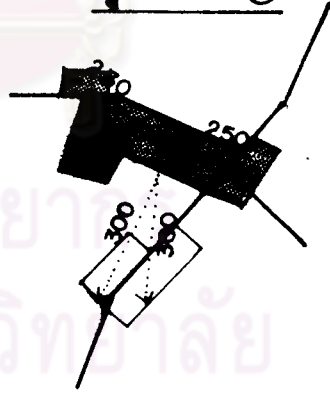
ศูนย์กลาง ③

○ ตลาดสดของเทศบาล

ศูนย์กลาง ④

○ อำเภอและโรงพักใหม่
(ย้ายมาจากศูนย์กลาง ①)

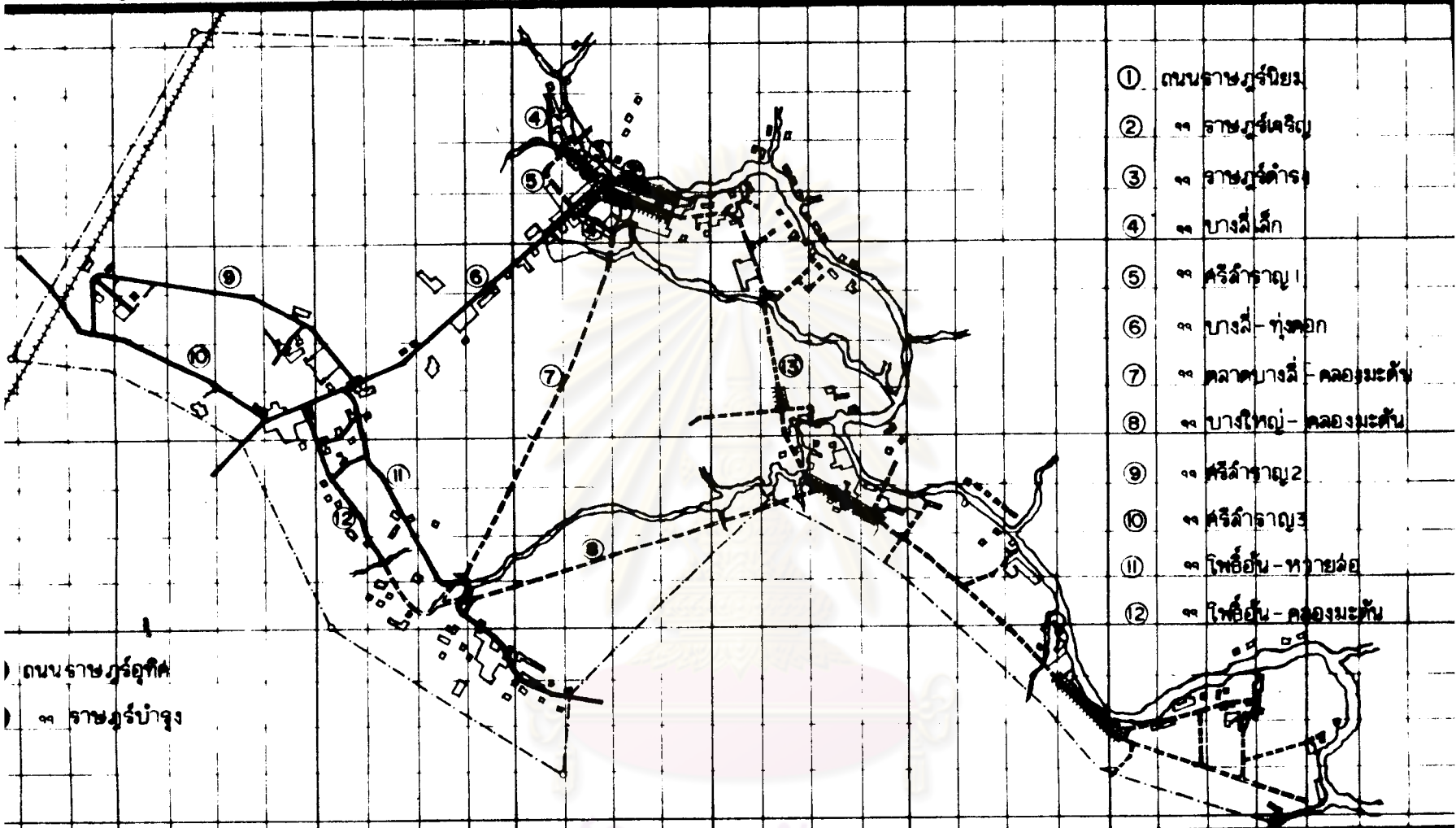

- ศูนย์กลางชุมชน
- ←-○ ทิศทางการเจริญเติบโต ปี พ.ศ. 2510
- ←-○ " " " " 2521
- เขตอิทธิพลของศูนย์กลาง ปี พ.ศ. 2497
- " " " " 2521
- ←○ ทิศทางการเจริญเติบโต ปี พ.ศ. 2497
- ←-○ " " " " 2521
- เขตอิทธิพลของศูนย์กลาง ปี พ.ศ. 2510
- " " " " 2521 (ระยะทิศทางหน่วยเป็นเมตร)

จากปี พ.ศ. 2516 การขยายตัวของชุมชนเทศบาลสองพี่น้องมักจะอยู่บริเวณริมถนนโดยเฉพาะถนนสายบางสี-ทุ่งคอก ซึ่งจะมีทั้งอาคารบ้านเรือน โรงพยาบาล สถานที่ราชการ ฯลฯ ปลูกสร้างขึ้นมาดีกว่าบริเวณอื่น ทั้งนี้เพราะถนนสายนี้เป็นถนนที่ไปเชื่อมกับทางหลวงสายมาลัยแมนที่สามารถจะติดต่อกับ กทม. หรือจังหวัดสุพรรณบุรีได้โดยสะดวก

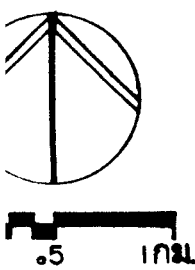
นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการคมนาคมหลักจากทางน้ำมาเป็นทางบกยังทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงและพัฒนารูปแบบของการตั้งถิ่นฐาน รูปแบบของอาคารบ้านเรือน ลักษณะพื้นที่และสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมสอดคล้องกับเส้นทางคมนาคมหลักที่เปลี่ยนไป

สำหรับถนนภายในพื้นที่เทศบาลตำบลสองพี่น้องปัจจุบันกำลังได้รับการปรับปรุงให้ใช้ได้ทุกฤดูกาล โดยการถมดินยกระดับถนนให้สูงขึ้นเพื่อให้พ้นจากน้ำท่วม สภาพของถนนในปี พ.ศ. 2521 พอจะแบ่งแยกตามชนิดของวัสดุก่อสร้างได้ดังนี้ ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ยาวประมาณ 990 เมตร หรือร้อยละ 6.33 ถนนราดยางแอสฟัลท์ ยาวประมาณ 6,500 เมตร หรือร้อยละ 41.55 ถนนดินหรือลูกรังยาวประมาณ 8,153 เมตร หรือร้อยละ 52.12 จากสัดส่วนดังกล่าวจะเห็นว่าถนนโดยทั่วไปในพื้นที่ยังอยู่ในสภาพที่ไม่ดีนัก เพราะมีถนนคอนกรีตเสริมเหล็กและถนนราดยางแอสฟัลท์ไม่ถึงร้อยละ 50 ของถนนที่มีอยู่ทั้งหมด ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณย่านชุมชน นอกจากนี้สิ่งที่จะต้องพิจารณาควบคู่ไปกับการคมนาคมขนส่งคือ สถานีขนส่งและท่าเทียบเรือ ปัจจุบันเทศบาลตำบลสองพี่น้องมีสถานีขนส่งเพียงแห่งเดียว ตั้งอยู่บริเวณหน้าตลาดสดเก่า แต่มีสภาพเป็นเพียงบริเวณที่จอดรถเท่านั้น เพราะไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านคมนาคมขนส่งเลย นอกจากนี้ยังขาดการดูแลรักษาประกอบกับตั้งอยู่ในย่านชุมชนซึ่งไม่เหมาะสมเป็นอย่างยิ่งเกี่ยวกับการจราจร เพราะหากชุมชนขยายใหญ่กว่านี้จะทำให้การจราจรในย่านชุมชนไม่คล่องตัวและอาจเป็นอันตรายกับผู้คนที่สัญจรในบริเวณนั้น ส่วนท่าเทียบเรือในปัจจุบัน ก็มีลักษณะเป็นเพียงแต่ทำขึ้น-ลง และเป็นท่าจอดเรือเท่านั้น ส่วนใหญ่เรือที่จอดจะเป็นเรือที่เดินทางรับส่งคนโดยสารในระยะใกล้

ถนนราชบุรีอุทิศ
๙๙ ราชบุรีบำรุง

- ① ถนนราชบุรีนิคม
- ② ๙๙ ราชบุรีเจริญ
- ③ ๙๙ ราชบุรีดำรง
- ④ ๙๙ บางลี่เล็ก
- ⑤ ๙๙ ศรีลำราญ 1
- ⑥ ๙๙ บางลี่-ทุ่งดอก
- ⑦ ๙๙ ตลาดบางลี่-คลองมะดัน
- ⑧ ๙๙ บางใหญ่-คลองมะดัน
- ⑨ ๙๙ ศรีลำราญ 2
- ⑩ ๙๙ ศรีลำราญ 3
- ⑪ ๙๙ โพธิ์อิน-ทวายล่อ
- ⑫ ๙๙ โพธิ์อิน-คลองมะดัน

การขยายตัวชุมชนติดเกี่ยวกับการขุดคูระบายน้ำของบางลี่

แผนที่ 4.3

แหล่ง: ฉายาพจนน ปี พ.ศ. 2521
ของเทศบาลตำบลล่องพีน้อง

ฉลุ	ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก	ยาว 990 ม. (6.33%)
—	ถนนลาดยางแอสฟัลท์	ยาว 6,500 ม. (41.55%)
----	ถนนดินหรือลูกรัง	ยาว 8,533 ม. (52.12%)

ที่มา: จากการสำรวจและแผนที่พัฒนาเทศบาลตำบลล่องพีน้อง ฉบับที่ 1.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.1 แสดงบริเวณที่จอดรถโดยสำราญในปัจจุบัน

กรมทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2 แสดงบริเวณริมคลองสองพี่น้อง ซึ่งใช้ในภารขนส่งสินค้าระหว่างทางบก
และทางน้ำ

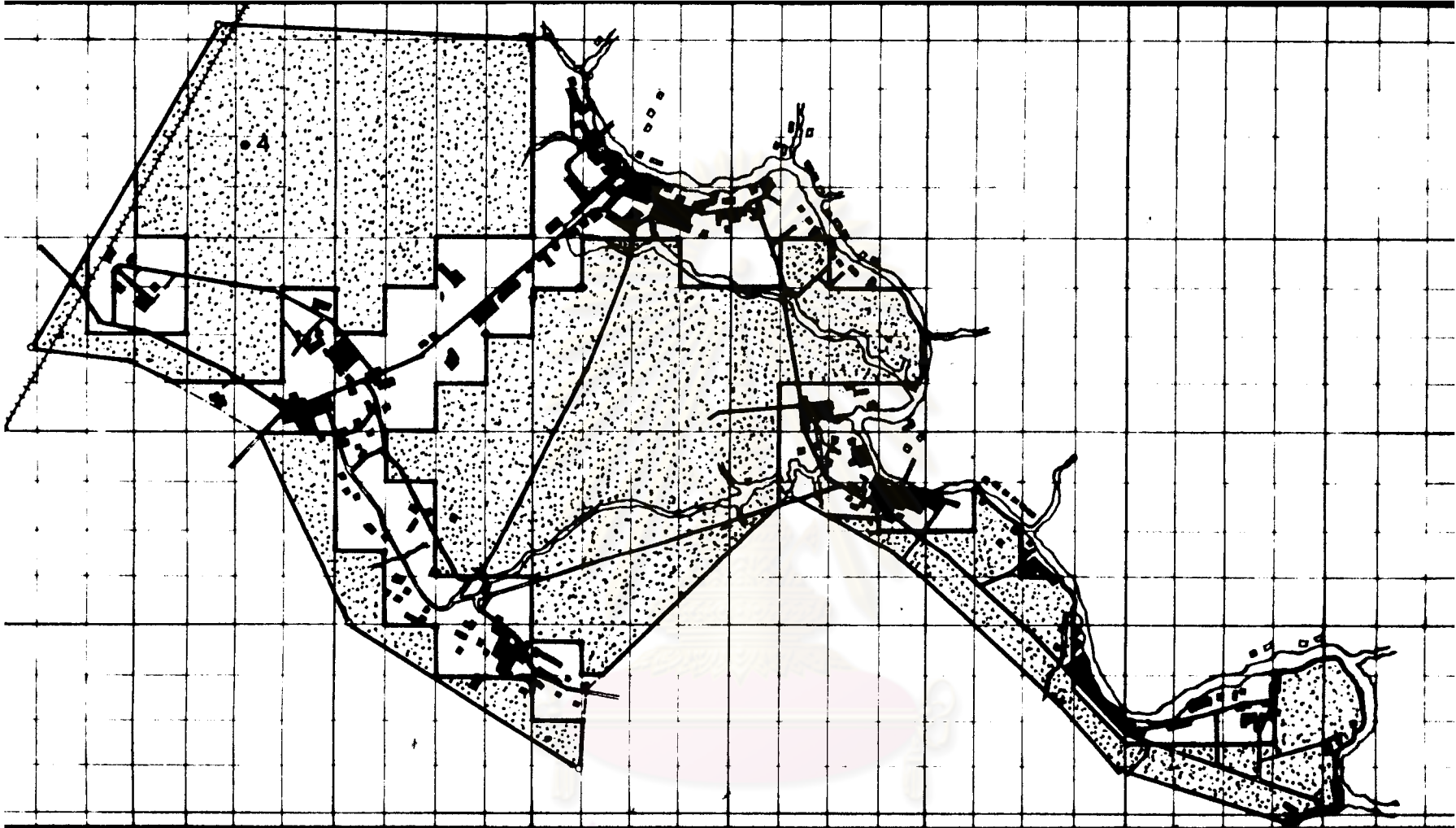
เช่น เรือหางยาว สำหรับเรือบรรทุกสินค้าจะมีเข้ามาตามฤดูกาลของพืชผลทางเกษตรกรรม โดยมากจะเป็นเรือบรรทุกข้าวซึ่งมักจะไปจอดเทียบท่าของโรงสี เพราะสะดวกในการขนถ่าย ข้าวมากกว่า นอกจากนี้บริเวณท่าเทียบเรือก็ยังมีอาคารชั่วคราวยื่นลงมาในคลอง ล่องพื้นอง ทำให้ไม่สะดวกต่อการคมนาคมทางน้ำ

3. ลักษณะของพื้นที่ (ดูแผนที่ 4.4, 4.5 และ 4.6)

เทศบาลตำบลล่องพื้นอง มีลักษณะเป็นพื้นที่ราบลุ่มมักจะถูกน้ำท่วมทุกปี ปีละประมาณ 5 เดือน ดินส่วนใหญ่เป็น ALLUVIAL SOIL ซึ่งเกิดจากอิทธิพลของน้ำที่รอยฝักรตกำมะถัน สูง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ส่วนใหญ่เป็นดินร่วนและดินทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึง ปานกลาง ปริมาณน้ำใต้ดินส่วนใหญ่เป็นชั้นของ TERRACE DEPOSIT สามารถขุดเจาะน้ำบาดาลที่มีคุณภาพดื่มมาใช้ได้ นอกจากนี้ยังมีคลองล่องพื้นองที่แยกมาจากแม่น้ำสุพรรณบุรีไหล ผ่านพื้นที่ นับเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญในการเกษตรกรรมของชุมชนแห่งนี้

4. สภาพโดยทั่วไปของเทศบาลตำบลล่องพื้นอง

เทศบาลตำบลล่องพื้นอง ตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งคลองล่องพื้นอง ยาวบ้านทั่วไป เรียกว่า "บางลี่" ยกฐานะจากสุขาภิบาลเป็นเทศบาล เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2478 มีเนื้อที่ 2.4 ตร.กม. ได้ขยายเขตเทศบาลเพิ่มเป็น 10.40 ตร.กม. เมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2512 เป็นพื้นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึงปีละประมาณ 5 เดือน โดยจะเริ่มท่วมตั้งแต่เดือนกันยายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ของปีถัดไป เนื้อที่ถูกน้ำท่วมประมาณ 7 ตร.กม. หรือประมาณ 3 ใน 4 ของพื้นที่เทศบาล มีประชากรอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ถูกน้ำท่วมประมาณ 3 ใน 4 ของจำนวน ประชากรในเขตเทศบาลทั้งหมด การคมนาคมในย่านนี้ท่วมจะไข้ หรือติดต่อกัน เพราะถนน ภายในพื้นที่จะถูกน้ำท่วมเกือบหมด สภาพอาคารบ้านเรือนสิ่งต้องมีลักษณะสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยปลูกบ้านใต้ถุนสูงเพื่อให้พ้นจากน้ำท่วม อาคารพาณิชย์ หรือเรือนแถว

การขยายตัวชุมชนดึกแถวกับการสูญเสียเอกลักษณ์ของบางมด

แผนที่ 4.5

แสดง: ลักษณะพื้นที่ของเทศบาลตำบลคลองฟีน้อง

สัญลักษณ์:

■ พื้นที่ดั้งเดิมฐาน พ.ศ. 2521

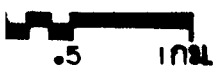
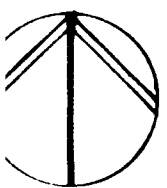
▨ พื้นที่เกษตรกรรม

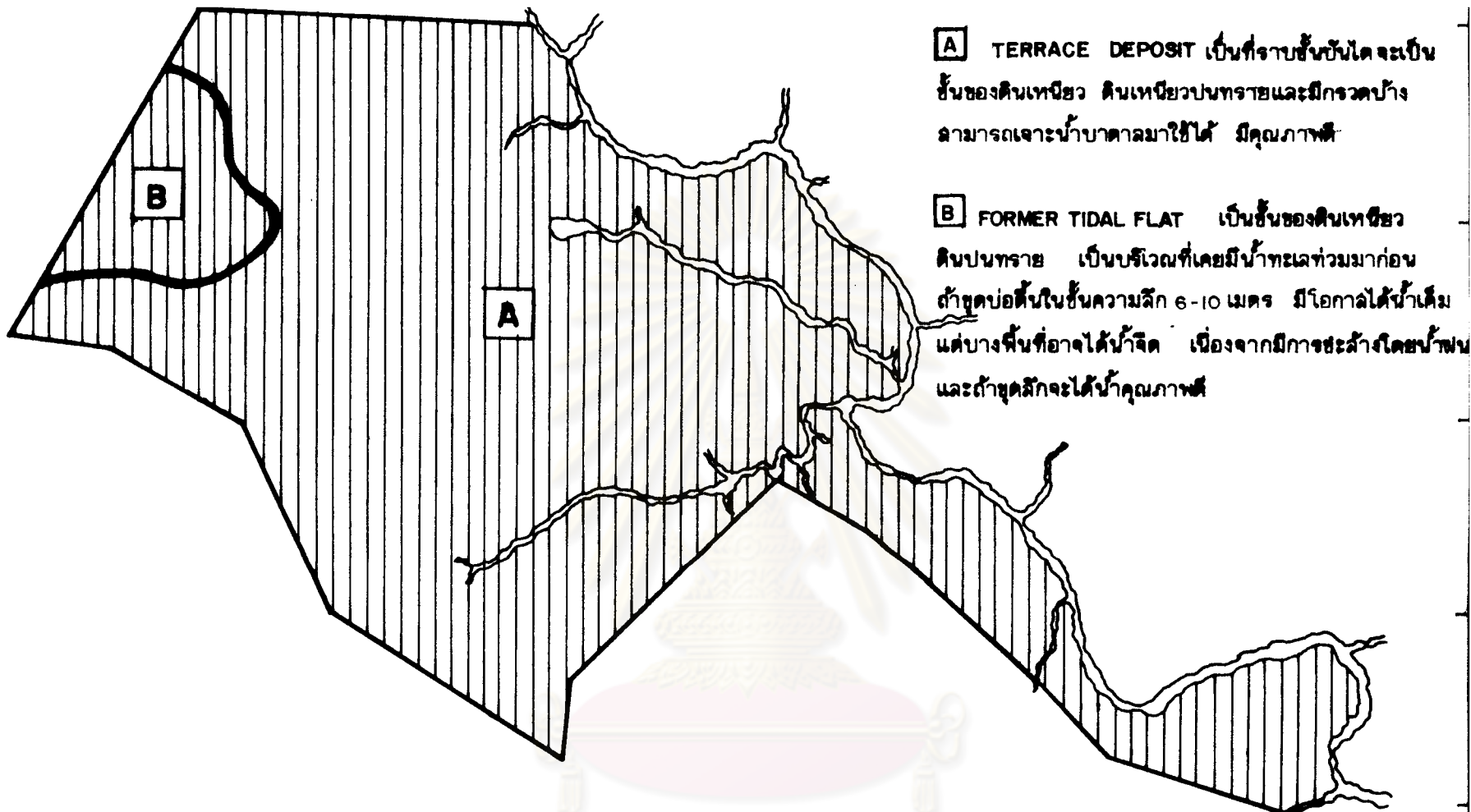
~ คลองคลองฟีน้อง

• จุดศูนย์กลางจากระดับน้ำทะเลของพื้นที่เป็นเมตร

แผนที่ 1:850,000 และภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหาร

ที่มา: แผนที่ 1:815,000 ของเทศบาลตำบลคลองฟีน้อง

A TERRACE DEPOSIT เป็นที่ราบขั้นบันไดจะเป็น
ชั้นของดินเหนียว ดินเหนียวปนทรายและมีกรวดบ้าง
สามารถเจาะน้ำบาดาลมาใช้ได้ มีคุณภาพดี

B FORMER TIDAL FLAT เป็นชั้นของดินเหนียว
ดินปนทราย เป็นบริเวณที่เคยมีน้ำทะเลท่วมมาก่อน
ถ้าขุดบ่อน้ำในชั้นความลึก 6-10 เมตร มีโอกาสได้น้ำเค็ม
แต่บางพื้นที่อาจได้น้ำจืด เนื่องจากมีการชะล้างโดยน้ำฝน
และถ้าขุดลึกจะได้น้ำคุณภาพดี

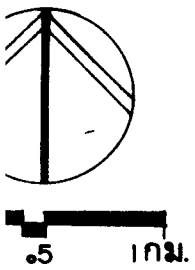
การขยายตัวชุมชนติดแควกับการดูัญเลียเอกลักษณะของบางลี่

แผนที่ 4.6

แสดง: ลักษณะชั้นดินและปริมาณน้ำใต้ดิน
ของเทศบาลตำบลดงพื้อง

สัญลักษณ์: ALLUVIAL SOIL (ดินเปรี้ยว) ดินเป็นกรดจัด
เนื่องจากมีกรดกำมะถันสูง เป็นดินใหม่เกิดจากอิทธิพลของน้ำร่อง
ลักษณะพื้นที่ราบลุ่ม ส่วนใหญ่จะประกอบด้วยดินที่มีเปือยละเอียด
ปกติใช้ปลูกข้าวนาหว่านบางที่ใช้ปลูกข้าวนาดำ บริเวณที่ราบลุ่ม
ภาคกลางมักใช้ปลูกไม้ผลและพืชไร่ ค่า P.H. ต่ำ

ที่มา: กองน้ำบาดาล กรมทรัพยากรธรณี. และแผนที่ 3.5

4.3 สักกยะชุมชนริมแม่น้ำเจ้าพระยา

4.4 บริเวณที่ค้าขาย ซึ่งเป็นปัญหาของสภาพภูมิประเทศ

จะมีย่านหรือทางเท้าหน้าอาคารบนชั้นล่าง เพื่อให้ใช้เป็นทางเชื่อมติดต่อกันในช่วงฤดูน้ำท่วม ทั้งนี้เพราะในช่วงฤดูน้ำท่วมประชาชนจะขนสินค้าขึ้นไปไว้บนชั้นล่าง และค้าขายตามปกติ เมื่อน้ำลดก็ขนของมาขายยังชั้นล่างตามเดิม

จากการศึกษาภาพถ่ายทางอากาศ ปี พ.ศ. 2497 พื้นที่การตั้งถิ่นฐานเดิมจะอยู่บริเวณริมฝั่งคลองล่องหน่องเท่านั้น ในเขตรอบนอกจะเป็นพื้นที่เพาะปลูก มีพื้นที่ในการตั้งถิ่นฐานประมาณร้อยละ 4.4 ของพื้นที่เทศบาลปัจจุบัน ในระยะเวลา 24 ปี (2497-2521) มีการขยายตัวของพื้นที่เพื่ออาศัยตั้งถิ่นฐานค่อนข้างมาก(ดูตารางที่ 4.8) จากการเปลี่ยนแปลงการคมนาคมหลัก ทำให้การคมนาคมทางน้ำหมดความสำคัญ เป็นผลกระทบต่อการตั้งถิ่นฐานดั้งเดิมที่เคยเกาะกลุ่มกันอยู่ริมน้ำ ไม่จำเป็นต้องขยายตัวไปตามลำน้ำอีกต่อไป เพราะอาคารบ้านเรือนสามารถที่จะขยายตัวตามบริเวณที่การคมนาคมทางบกสะดวก นอกจากนี้การตั้งถิ่นฐานเพื่อให้รอดพ้นจากการถูกน้ำท่วม ก็เป็นแรงผลักดันให้รูปแบบของอาคารบ้านเรือนและสภาพของพื้นที่ได้รับการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ได้มีการยกระดับถนนให้สูงขึ้นเพื่อให้พื้นที่น้ำท่วม อาคารบ้านเรือนดั้งเดิมที่ยกพื้นสูงก็ถมดินให้สูงขึ้น แล้วปรับปรุงมาเป็นอาคารที่มีชั้นล่างติดดินแทน อาคารพาณิชย์เริ่มเปลี่ยนรูปแบบและโครงสร้างจากไม้มาเป็นอาคารที่เรียกว่า "ตึกแถว" จากสภาพดังกล่าวมีแนวโน้มแสดงให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงปรับปรุงสภาพดั้งเดิมของพื้นที่ อาคารบ้านเรือนและการขยายตัวของชุมชนบางสี จะต้องเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะตึกแถวได้มีการก่อสร้างเพิ่มมากขึ้นจะส่งผลกระทบต่อลักษณะอาคารบ้านเรือนดั้งเดิม ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของชุมชนแห่งนี้

ตารางที่ 4.8 การโยกพื้นที่เพื่อการตั้งถิ่นฐานของเทศบาลตำบลสองพี่น้อง พ.ศ. 2497-2521

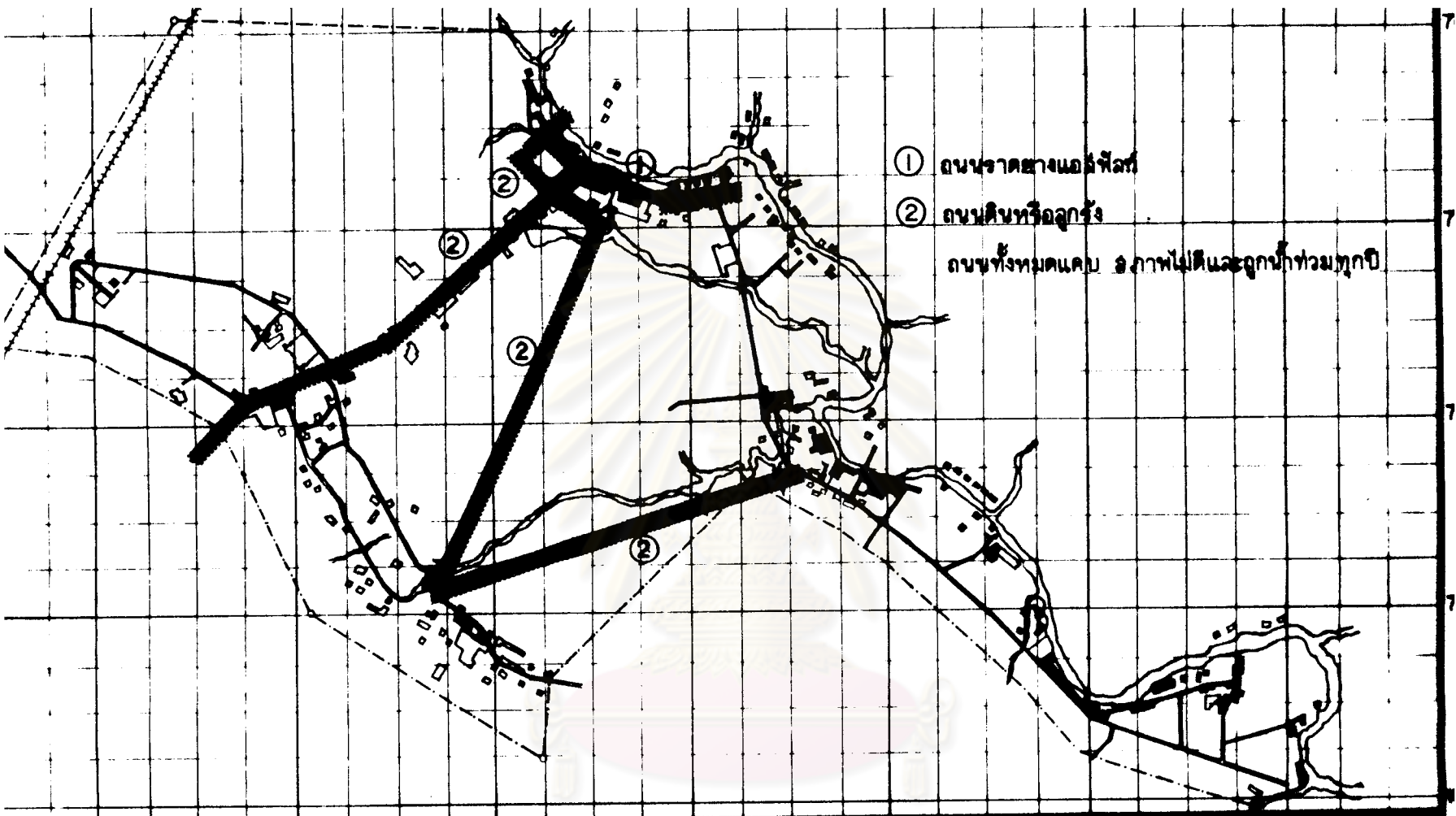
ประเภทของการโยกพื้นที่	การโยกพื้นที่					
	พ.ศ. 2497		พ.ศ. 2510		พ.ศ. 2521	
	เฮกตาร์	ร้อยละ	เฮกตาร์	ร้อยละ	เฮกตาร์	ร้อยละ
1. พื้นที่ปลูกสร้างอาคาร	44.0	4.23	56.8	5.46	88.6	8.51
2. ถนน	2.3	0.22	5.3	0.51	6.8	0.66
3. ที่ว่าง - คลอง	993.7	95.55	997.9	94.03	944.6	90.84
รวม	1040	100	1040	100	1040	100

ที่มา : รูปถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหาร 1954, 1976 แผนที่มาตราส่วน

1 : 15,000 ของเทศบาลตำบลสองพี่น้อง และการสำรวจภาคสนาม พ.ศ. 2521

หมายเหตุ 1 เฮกตาร์เท่ากับ 6.25 ไร่ (100 เฮกตาร์เท่ากับ 1 ตร.กม.)

แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2497 ก็ยังแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของเส้นทางคมนาคมทางน้ำ ยังมีความสำคัญกับชุมชนเทศบาลสองพี่น้องมากกว่าการคมนาคมทางบก จะเห็นว่าชุมชนเกาะกันอยู่ริมแม่น้ำพื้นที่ที่ห่างจากริมฝั่งคลองมีอาคารบ้านเรือนอยู่กระจัดกระจายและเป็นจำนวนน้อย ศูนย์กลางที่สำคัญของชุมชนจะตั้งอยู่ริมแม่น้ำเพื่อความสะดวกในการสัญจร โดยเฉพาะศูนย์กลางการปกครองส่วนท้องถิ่นคือ ที่ว่าการอำเภอและสถานีตำรวจ ตลาดสดและวัดสองพี่น้อง ก็ตั้งอยู่บริเวณริมน้ำทั้งสิ้น สภาพของถนนส่วนใหญ่ก็ยังไม่ดี แม้ว่าจะมีถนนไปเชื่อมกับถนนมาลัยแมน แต่ถ้าหากถึงฤดูน้ำท่วมน้ำจะท่วมจนครอบคลุมพื้นที่ถึง 3 ใน 4 ของพื้นที่เทศบาลทั้งหมด ทำให้ถนนเสียหายไม่สามารถสัญจรได้โดยสะดวก โดยเฉพาะถนนภายในพื้นที่ส่วนใหญ่

การขยายตัวชุมชนติดแนวกับการขุดเวียเอกลักษณะของบางลี่

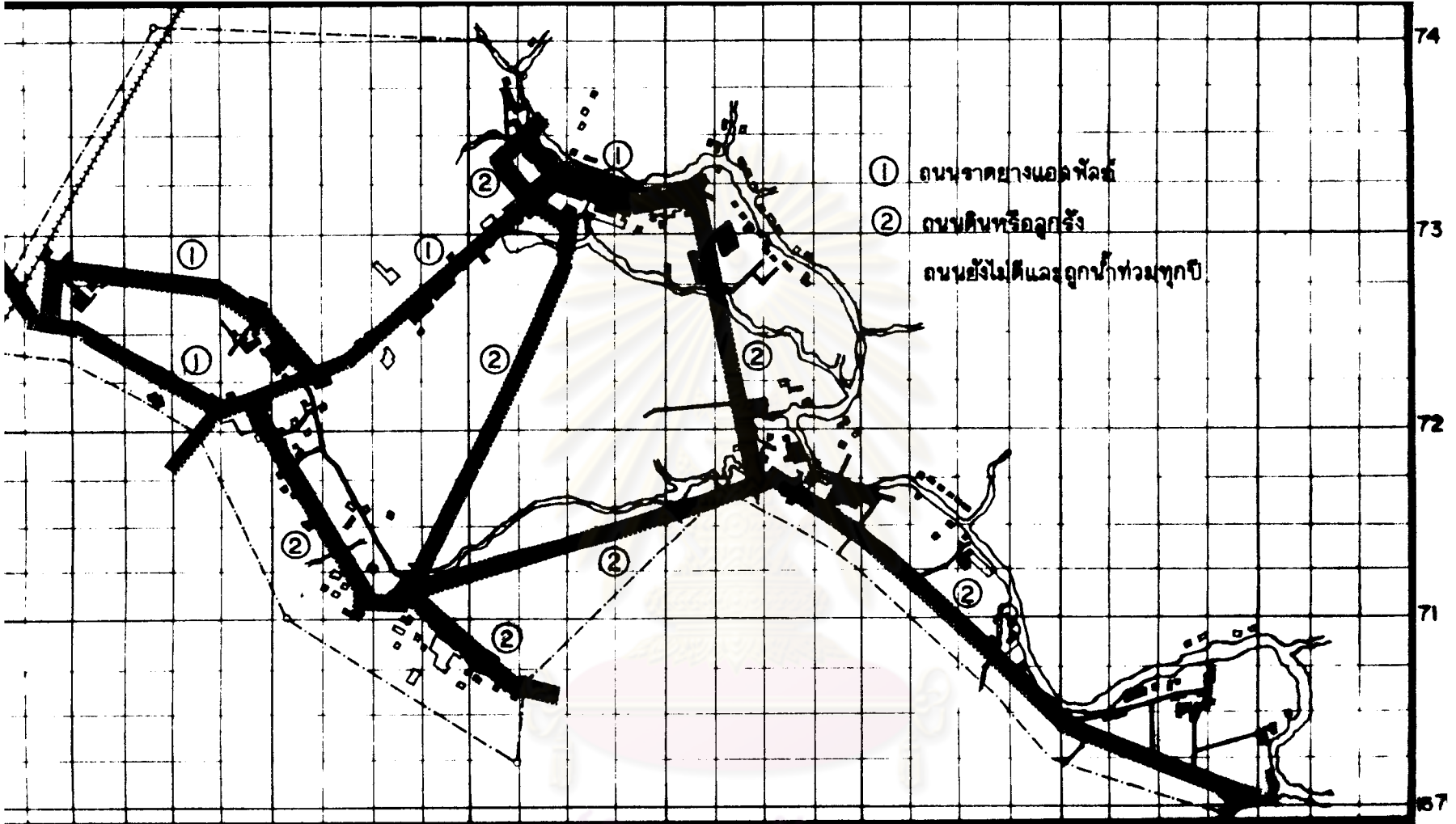
แผนที่ 4.7

แหล่ง: พื้นที่ตั้งถิ่นฐานปี พ.ศ. 2497
 ของเทศบาลตำบลลองพื้อง

สัญลักษณ์: ■ พื้นที่ตั้งถิ่นฐาน พ.ศ. 2497
 ■ ถนน พ.ศ. 2497

ที่มา: ภาพถ่ายทางอากาศ ของกรมแผนที่ทหาร.

การขยายตัวชุมชนติดแนวกับการสูญเสียเอกลักษณ์ของบางลำ

แผนที่ 4.8

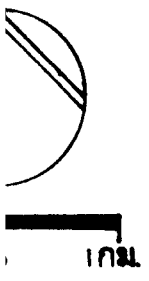
แหล่ง: พื้นที่ดั้งเดิมฐานปี พ.ศ. 2510
 ของเทศบาลตำบลคลองโพธิ์

สัญลักษณ์: ■
 ■■■■■

พื้นที่ดั้งเดิมฐาน พ.ศ. 2510
 ถนน พ.ศ. 2510

ที่มา: ภาพถ่ายทางอากาศ ของกรมแผนที่ทหาร.

+++++ ทางรถไฟ

ส่วนในช่วงปี พ.ศ. 2510 การคมนาคมทางบก เริ่มเข้ามาจับบทบาทกับชุมชนแห่งนี้ มากขึ้น เช่นมีการเดินรถไฟสายธนบุรี-สุพรรณบุรี ผ่านเข้ามาในพื้นที่ เมื่อปี พ.ศ. 2506 นอกจากนี้มีการตัดถนนภายในพื้นที่เพื่อเชื่อมหมู่บ้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอีกหลายสาย สำหรับถนนสายหลักคือ บางสี-ทุ่งคอก ก็ยกให้พื้นที่ระดับน้ำท่วม สามารถใช้ได้ทุกฤดูกาล สิ่งที่แสดงให้เห็นว่าการคมนาคมทางบก เริ่มมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นในขณะที่มีการคมนาคมทางน้ำลดความสำคัญลงไปคือ การย้ายศูนย์กลางการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเดิมตั้งอยู่ริมฝั่งคลองมาตั้งใหม่ยังบริเวณถนนสายบางสี-ทุ่งคอก เพราะศูนย์กลางการปกครองจะต้องตั้งอยู่ในบริเวณที่สะดวกในการติดต่อคมนาคมของประชากรในพื้นที่ อาคารบ้านเรือนในบริเวณนี้ห่างจากริมน้ำก็เพิ่มมากขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะบริเวณที่ตั้งอยู่ริมถนนสายหลัก จะมีอาคารและสถานที่ทำงานเพิ่มมากขึ้น สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าการคมนาคมทางน้ำ เริ่มหมดความสำคัญและการคมนาคมทางบก กลับมีความสำคัญมากกว่าขึ้นมาแทนที่

ปัจจุบันการคมนาคมทางบกยังมีความสำคัญจนทำให้การคมนาคมทางน้ำเกือบหมดความสำคัญโดยสิ้นเชิง ดังจะเห็นได้จากชนิดของเรือซึ่งจะมีก็แต่เรือขนาดเล็กใช้บรรทุกสินค้าหรือผู้คนในระยะทางใกล้ๆ เรือบรรทุกสินค้าจะเข้ามาบรรทุกสินค้าเฉพาะฤดูที่มีผลทางเกษตรกรรม โดยเฉพาะข้าวเป็นส่วนใหญ่ และมีขนาดของเรือไม่ใหญ่นัก ทำให้เรือก็ไม่ได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์เพียงพอสำหรับการขนถ่ายสินค้าและการโดยสาร การไต่ดินและการขยายตัวของชุมชนจะขยายตัวไปในบริเวณที่มีการคมนาคมทางบกสะดวกเร็ว คือ บริเวณริมถนนสายต่างๆ แม้ว่าถนนสายนั้นจะอยู่ห่างจากริมคลองล่องที่ห้องค่อนข้างมาก ก็ไม่เป็นอุปสรรคในการสัญจร แหล่งชุมชนของคนहु้มากเช่น วัด โรงเรียน โรงพยาบาล ล้วนแต่ตั้งอยู่บริเวณริมถนนทั้งสิ้น ราคาที่ดินก็เช่นเดียวกับราคาที่ดินจะสูงสำหรับพื้นที่ที่อยู่ในบริเวณที่มีการคมนาคมทางบกสะดวกเป็นส่วนใหญ่ ด้วยอิทธิพลของเส้นทางคมนาคมทางบกนี้เอง ที่เป็นผลทำให้การไต่ดิน การขยายตัวของเมือง รูปแบบของการตั้งถิ่นฐาน อาคารบ้านเรือน และสภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนเทศบาลล่องที่ห้อง ได้เปลี่ยนแปลง

4.1 การโยกที่ดิน (ดูตารางที่ 4.9 แผนที่ 4.9 และ 4.10)

การโยกที่ดินโดยทั่วไปยังสับสนไม่เป็นระเบียบ เพราะไม่ได้แบ่งเป็นย่าน (อาจเนื่องจากเพื่อความสะดวกในการสัญจรทางน้ำมาแต่เดิม จึงจำเป็นต้องเกาะกลุ่มกันอยู่ แต่ปัจจุบันโครงข่ายการคมนาคมหลักได้เปลี่ยนจากทางน้ำมาเป็นทางบก จึงทำให้การขยายตัวของชุมชนและรูปแบบของการตั้งถิ่นฐานเปลี่ยนแปลงไป แทนที่จะกระจุกตัวกันอยู่บริเวณริมน้ำก็เริ่มขยายตัวมาปลูกสร้างอาคารตามบริเวณที่สะดวกต่อการคมนาคมทางบก ทำให้ขอบเขตในการขยายตัวของชุมชนเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าเดิม สำหรับบริเวณที่มีความหนาแน่นสูงจะอยู่บริเวณตลาดสดซึ่งเป็นศูนย์กลางการพาณิชย์กรรมของอำเภอ บริเวณหนาแน่นปานกลางจะอยู่รอบบริเวณความหนาแน่นสูงเป็นส่วนใหญ่แถบที่อยู่ติดกับคลองสองพี่น้อง บริเวณความหนาแน่นเบาบางและเบาบางมากจะอยู่ในพื้นที่ที่สะดวกต่อการคมนาคมทางบก แต่อยู่ห่างจากศูนย์กลางทางพาณิชย์กรรมของชุมชน

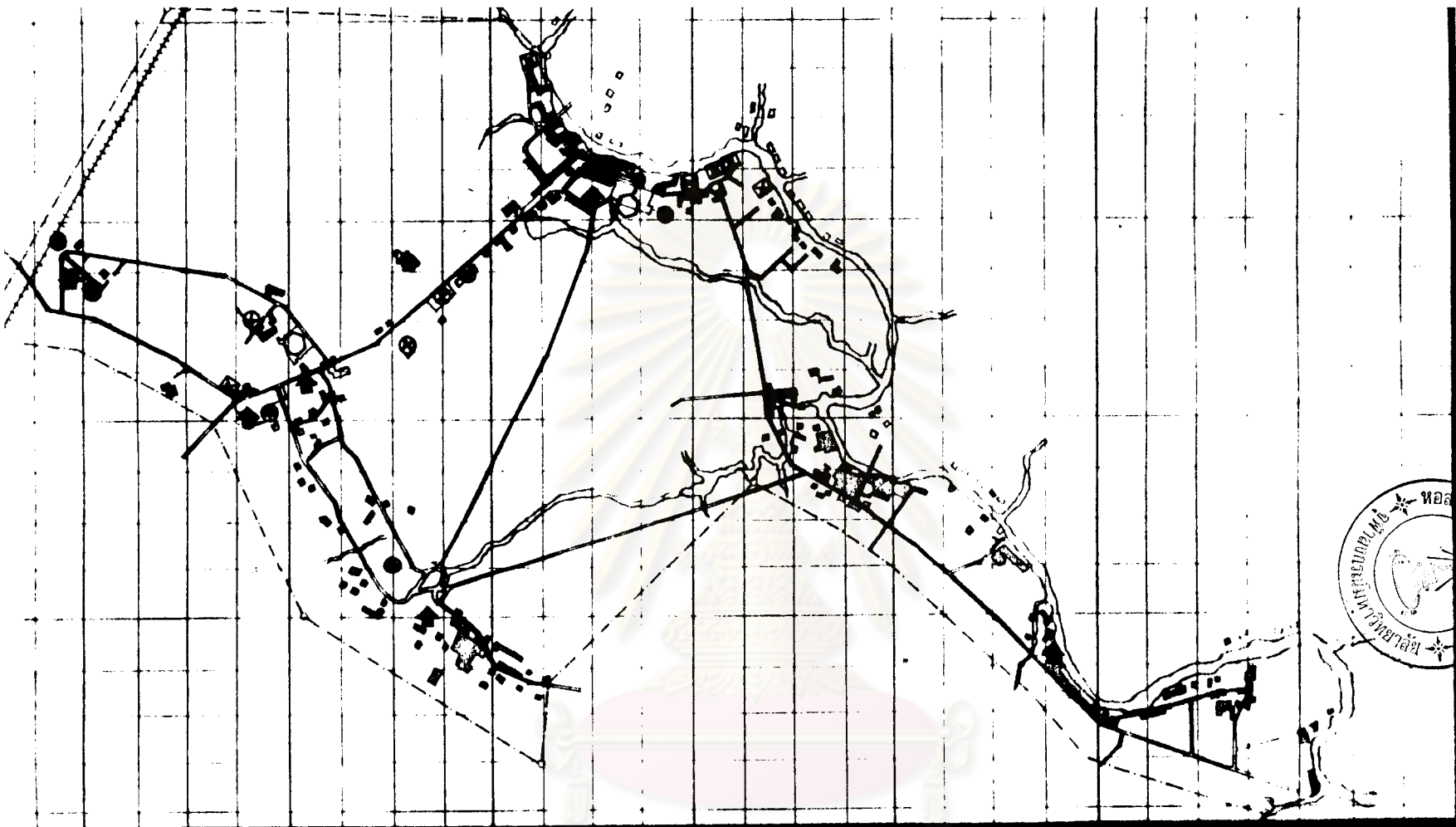
4.2 สภาพอาคารบ้านเรือน (ดูแผนภูมิที่ 4.4 และแผนที่ 4.11)

อาคารบ้านเรือนโดยทั่วไปเป็นอาคารโครงสร้างไม้ สำหรับอาคารไม้บริเวณย่านชุมชนส่วนใหญ่จะมีอายุมากกว่า 20 ปี และกำลังได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดี และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ยังมีอาคารตึกแถวอยู่กระจัดกระจายอยู่ตามย่านชุมชน แต่ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณตลาดสดของเทศบาล

ตารางที่ 4.9 ลักษณะการใช้ที่ดินภายในเขตเทศบาลตำบลสองพี่น้อง พ.ศ. 2521

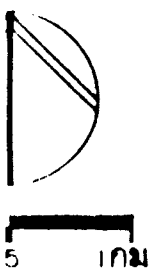
ประเภทการใช้ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
1. บริเวณพาณิชยกรรมและที่พักอาศัยหนาแน่นมาก	137.5	2.12
2. บริเวณที่พักอาศัยหนาแน่นน้อย	312.5	4.81
3. สถาบันราชการ	51.8	0.80
4. สถาบันการศึกษา	23.8	0.37
5. ค่ายรถจักรยานยนต์	11.9	0.18
6. อุตสาหกรรมและคลังสินค้า	3.1	0.05
7. สวนสาธารณะและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	5.0	0.08
8. สาธารณูปโภค-สาธารณูปการ	5.3	0.09
9. ถนน-ซอย	42.8	0.66
10. พื้นที่เกษตรกรรม-ที่ว่างและคลอง	5906.3	90.84
รวมพื้นที่ทั้งหมด	6,500	100.00

ที่มา : เทศบาลตำบลสองพี่น้องและการสำรวจเพิ่มเติม

การขยายตัวชุมชนติดแนวกับการลู่เดียวเอกลักษณ์ของบางฉี่

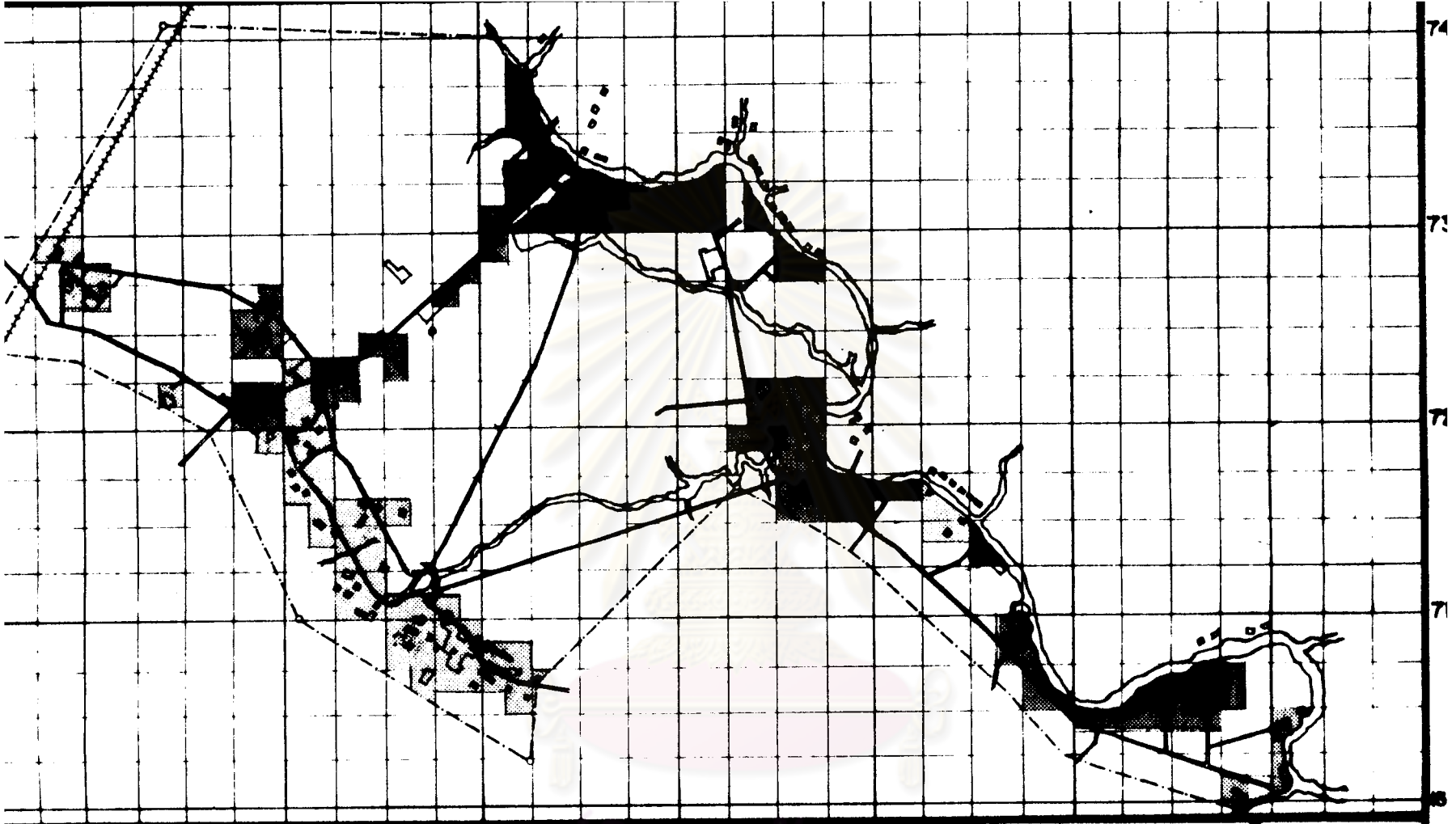
แผนที่ 4.9

แหล่ง: การใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2521
ของเทศบาลตำบลลองพีน้อง

ที่มา: จากการสำรวจและเทศบาลตำบลลองพีน้อง

- สัญลักษณ์:
- เขตพาณิชย์กรรมและพักอาศัยหนาแน่นมาก
 - ◻ เขตพาณิชย์กรรม
 - ▲ เขตสถาบันราชการ
 - ◉ เขตศาสนสถาน
 - ⊠ เขตอุตสาหกรรมและคลังสินค้า
 - ⊕ เขตสาธารณูปโภคสาธารณูปการ
 - ลวนและบริเวณพักผ่อน
 - ที่ว่างและเขตเกษตรกรรม

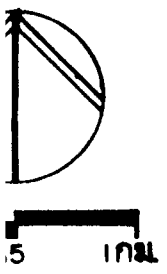
การขยายตัวชุมชนตึกแถวกับการสูญเสียเอกลักษณ์ของบางลำ

แผนที่ 4.10

แสดง: ความหนาแน่นของที่พักอาศัย
ในเขตเทศบาลตำบลบางลำ ๒๕๒๑

แผนที่ 1:๒๕ 000 ของเทศบาลตำบลบางลำ
ที่มา: ภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหารและกรมสำรวจ

สัญลักษณ์:	ความหนาแน่นสูง	9-14 ทบวช/ไร่-40 ไร่ (8.๑%)
■	" ปานกลาง	5-8 " = 97.5 ไร่ (21.7%)
■	" เบาบาง	3-4 " = 117 ไร่ (28.0%)
□	" เบาบางมาก	1-2 " = 195.5 ไร่ (43.4%)

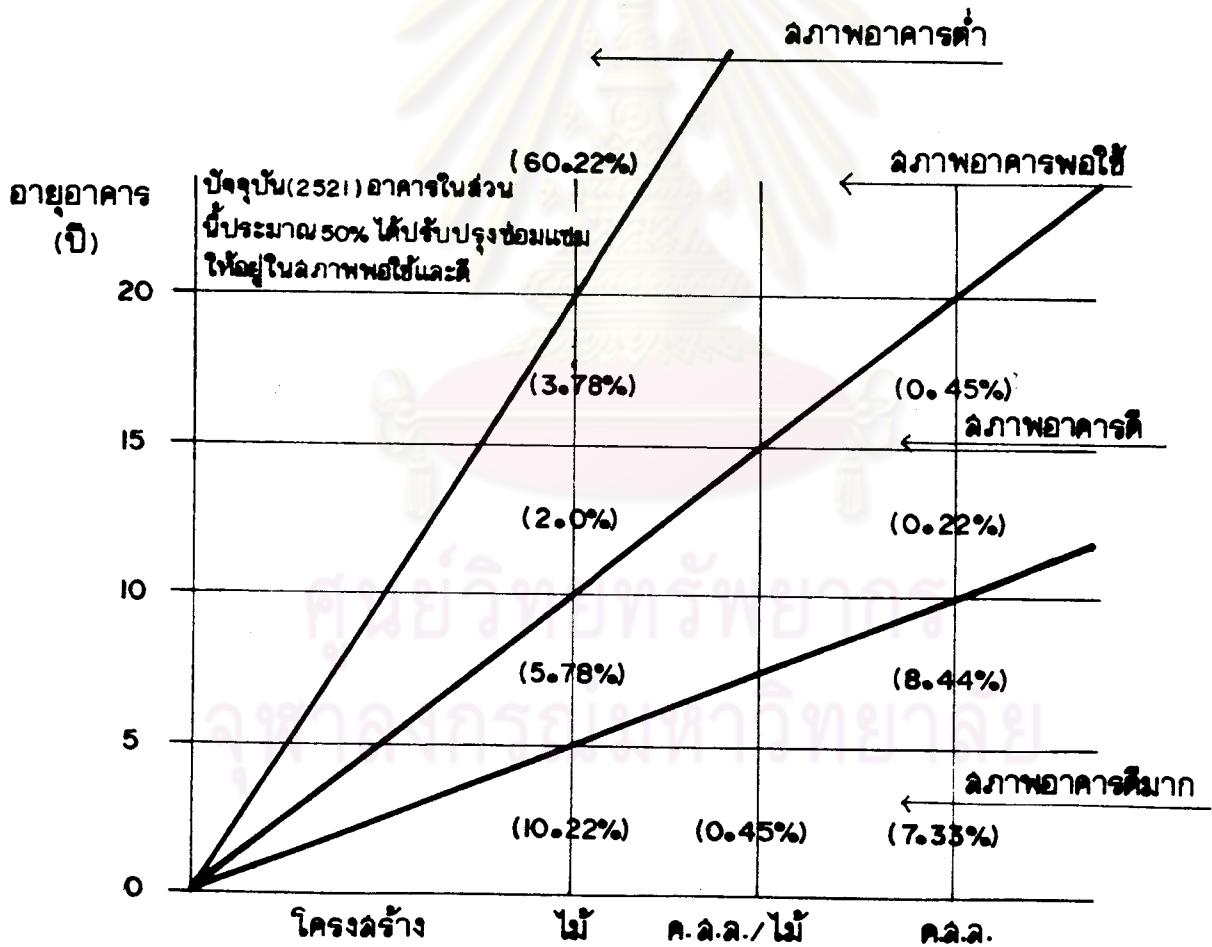
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

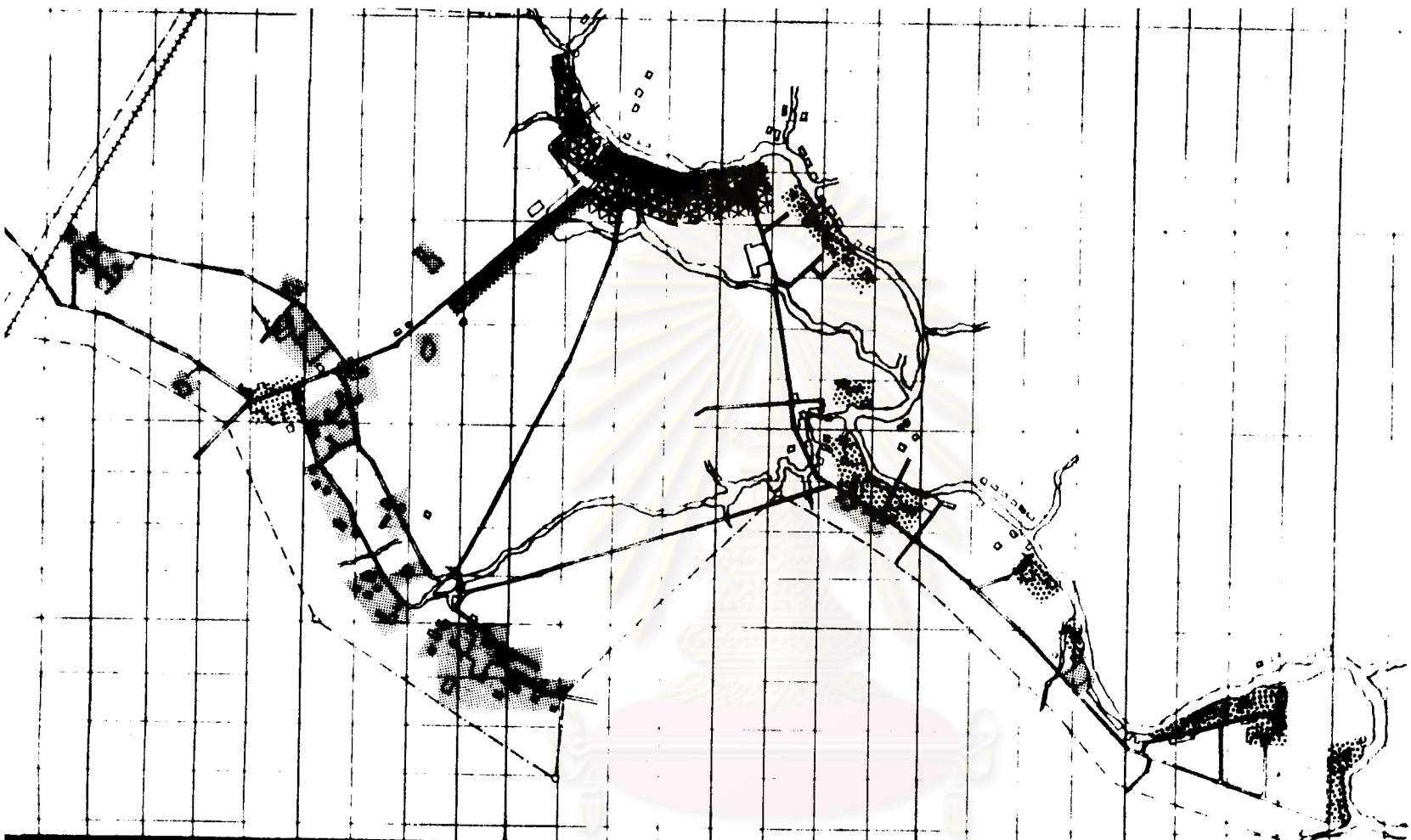
4.5 แสดงบริเวณบ้านการค้าของชุมชน

แผนภูมิที่ 4.4

สภาพอาคารในเขตเทศบาลตำบลลองพื้้อง พ.ศ.2521

(พิจารณาจากอายุของอาคารกับโครงสร้างและวัสดุของอาคารจำแนกเป็นเปอร์เซ็นต์)

การขยายตัวชุมชนตึกแถวกับการสูญเสียเอกลักษณ์ของบางลำ

แผนที่ 4.11

แสดง: บริเวณที่ตั้งของอาคารจำแนกตามสภาพ
ของอาคาร พ.ศ. 2521

- สัญลักษณ์:
- บริเวณที่อาคารส่วนใหญ่มีสภาพดีมาก
 - ▒ " " " ดี
 - ▓ " " " พอใช้
 - ⊠ " " " ต่ำ

ที่มา: จากการสำรวจ

4.3 ลักษณะแปลงที่ดิน ราคาที่ดิน และการถือครองที่ดิน (ดูแผนที่ 4.12 และ 4.13)

ที่ดินในบริเวณย่านชุมชนที่มีความหนาแน่นสูง กรรมสิทธิ์ในที่ดินจะถูกแบ่งย่อยออกไปเป็นแปลงย่อยๆ ส่วนใหญ่เทศบาลจะเป็นผู้ถือครองที่ดิน ส่วนเขตที่ห่างจากย่านชุมชนที่เป็นบริเวณเกษตรกรรมจะเป็นแปลงที่ดินผืนใหญ่

ราคาที่ดินจะมีราคาสูงมากที่สุดบริเวณตลาดสดและบริเวณรอบ ๆ สถานีขนส่ง ส่วนการถือครองที่ดินมักจะเป็นมรดกตกทอดมาจากบรรพบุรุษและเป็นเจ้าของที่ดินเองประมาณร้อยละ 75

5. การบริการภายในชุมชน

5.1 การไฟฟ้า (ดูตารางที่ 4.19 และแผนภูมิที่ 4.5)

เทศบาลตำบลสองพี่น้องได้รับการไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นผู้จัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้า โดยมีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตเป็นผู้ผลิตกระแสไฟฟ้า ในปี พ.ศ. 2521 มีราคาจำหน่ายต่อหน่วย 0.92 บาท จากสถิติของการไฟฟ้าอำเภอสองพี่น้องช่วงปี พ.ศ. 2513-2518 ผู้ใช้กระแสไฟฟ้าส่วนใหญ่จะเป็นที่อยู่อาศัย แต่ช่วงปี พ.ศ. 2519 เป็นต้นมา ปรากฏว่ามีจำนวนผู้ใช้กระแสไฟฟ้าในสถานธุรกิจและอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ในการแบ่งประเภทของผู้ใช้ไฟฟ้าใหม่ โดยถือว่าอาคารร้านค้าที่มีการประกอบการค้าขายหรือธุรกิจอยู่บ้าง และมีอุปกรณ์ที่ใช้ไฟฟ้าเกินกว่า 6 กิโลวัตต์ต่อชั่วโมง จัดเป็นสถานธุรกิจและอุตสาหกรรม จึงทำให้การใช้กระแสไฟฟ้าในส่วนนี้เพิ่มขึ้นมาก โดยที่อัตราการเพิ่มของสถานธุรกิจและอุตสาหกรรมในท้องถิ่นมีการเพิ่มขึ้นค่อนข้างน้อย ส่วนอัตราการเพิ่มของผู้ใช้ไฟฟ้า มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นมากในปี พ.ศ. 2520 จากจำนวน 1,420 ภายในปี พ.ศ. 2519 เพิ่มเป็น 2,172 ภายในปี พ.ศ. 2520 ทั้งนี้เพราะการไฟฟ้าสองพี่น้องได้ขยายเขตในการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าเพิ่มเป็นจำนวน

■ บริเวณที่ดินที่เทคบาลาเอือครองประมาณ 30 %

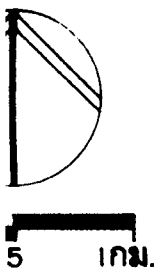
การขยายตัวชุมชนติดกับการดูเลียเอกลักษณ์ของบางลี

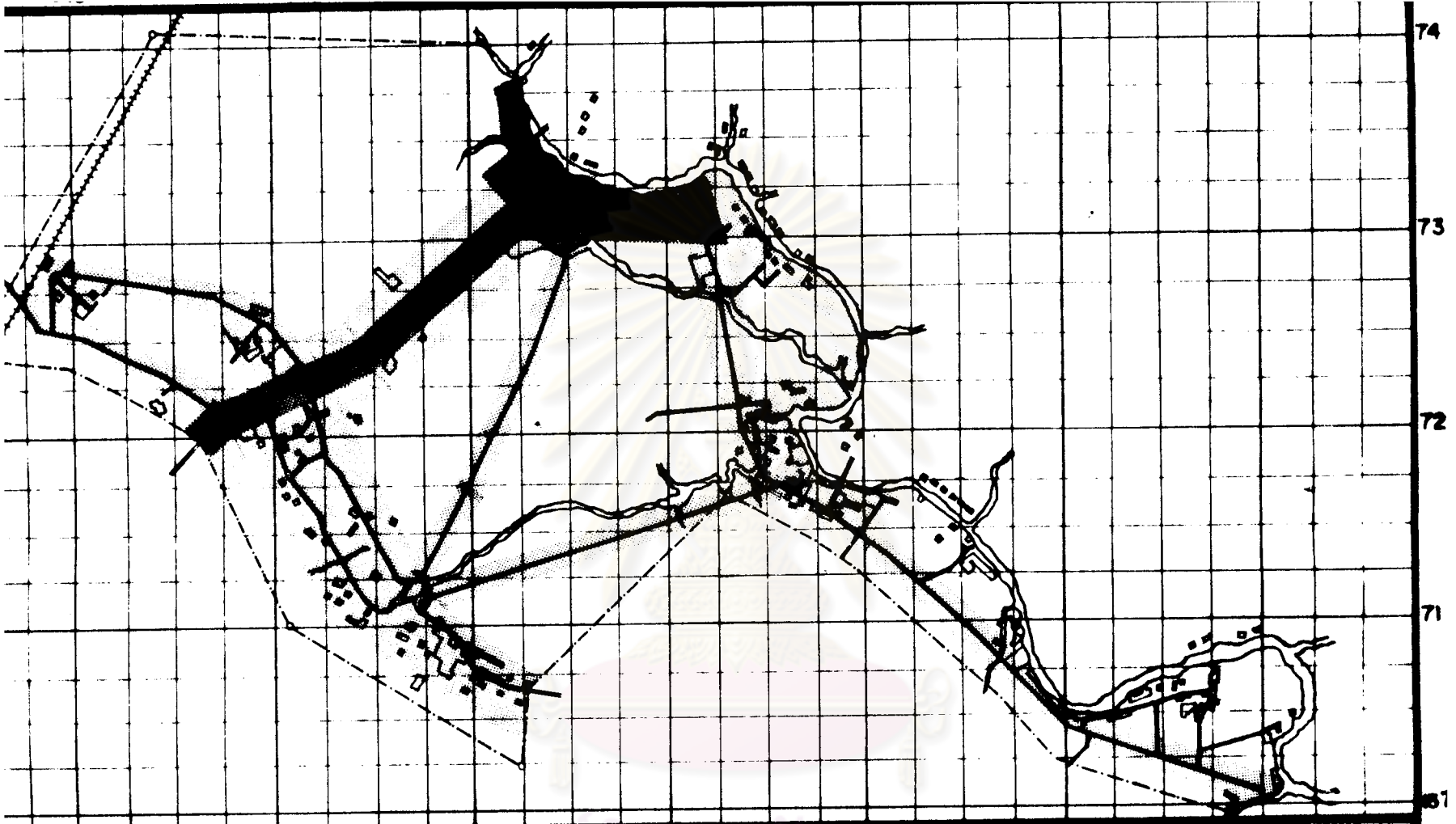
แผนที่ 4.12

แสดง: ลักษณะแปลงที่ดินของเทศบาลตำบลลอง
พื๋อง พ.ศ. 2521

สัญลักษณ์: ■ พื้นที่ตั้งถิ่นฐาน ปี พ.ศ. 2521
— ถนน
~ คลอง

ที่มา: แผนที่แปลงที่ดินของเทศบาลตำบลลองพื๋อง

การขยายตัวชุมชนที่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคของบางสี

แผนที่ 4.13

แสดง: ราคาที่ดินในเขตเทศบาลตำบลลองพื๋อง
พ.ศ. 2521

สัญลักษณ์:	ราคาประมาณ	มากกว่า	500,000 บาท /ไร่
■	"	100,000 - 400,000	"
▣	"	30,000 - 100,000	"
□	"	ต่ำกว่า 30,000	"

ที่มา: การสัมภาษณ์และราคาประเมินของเทศบาลตำบลลองพื๋อง

5 1 กม.

ตารางที่ 4.10 สถิติการไฟฟ้าอำเภอสองพี่น้อง ปี พ.ศ. 2513-2522

พ.ศ.	กระแสไฟฟ้าที่จำหน่าย (K.w.h.)				หน่วยไฟฟ้าสาธารณะ		จำนวน ผู้ใช้
	รวม	ที่อยู่อาศัย	สถานธุรกิจ และอุตสาหกรรม (1)	อื่น ๆ (2)	เสียเงิน	ไม่เสีย	
2513	391,952	301,579	12,650	8,405	51,747	17,571	1,068
2514	472,194	359,309	21,027	8,732	83,126	-	1,201
2515	518,840	434,653	24,403	59,784	76,182	-	1,218
2516	707,630	523,007	33,432	73,498	77,693	-	1,256
2517	732,383	625,461	31,838	75,084	82,963	-	1,280
2518	967,425	773,194	33,134	73,736	87,361	-	1,332
2519	1,572,460	955,142	535,864	81,454	91,866	-	1,420
2520	1,958,356	1,166,444	684,593	107,319	99,707	-	2,172
2521	2,474,535	1,453,262	860,322	160,951	107,926	-	2,435
2523	2,707,468	1,603,733	933,262	170,473	158,399	-	2,865

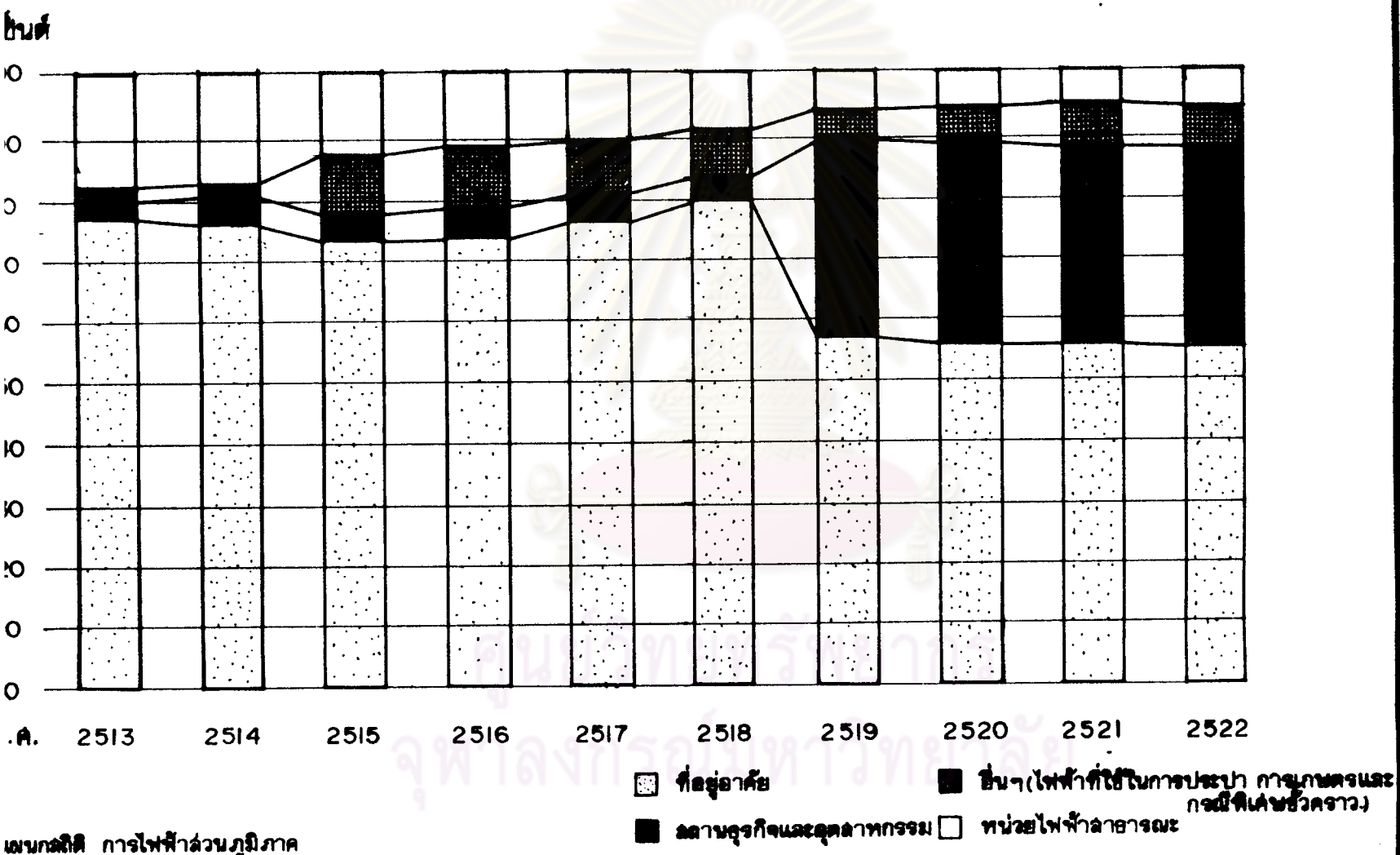
(1) รวมสถานธุรกิจ อุตสาหกรรมและการทำเหมืองแร่

(2) รวมไฟฟ้าที่ใช้ในการประปา การเกษตรกรรมและการใช้ไฟฟ้าในกรณี ค่าเช่าครัว
ไฟฟ้าในอาคารไฟฟ้าและไฟฟ้าไม่คิดเงิน

ที่มา : แผนสถิติ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

แผนภูมิที่ 4.5

สถิติการไฟฟ้าของอำเภอคลองพี่น้อง ปี พ.ศ. 2513-2522 จำแนกเป็นเปอร์เซ็นต์

5.2 การประปา (ดูตารางที่ 4.11 และแผนที่ 4.14)

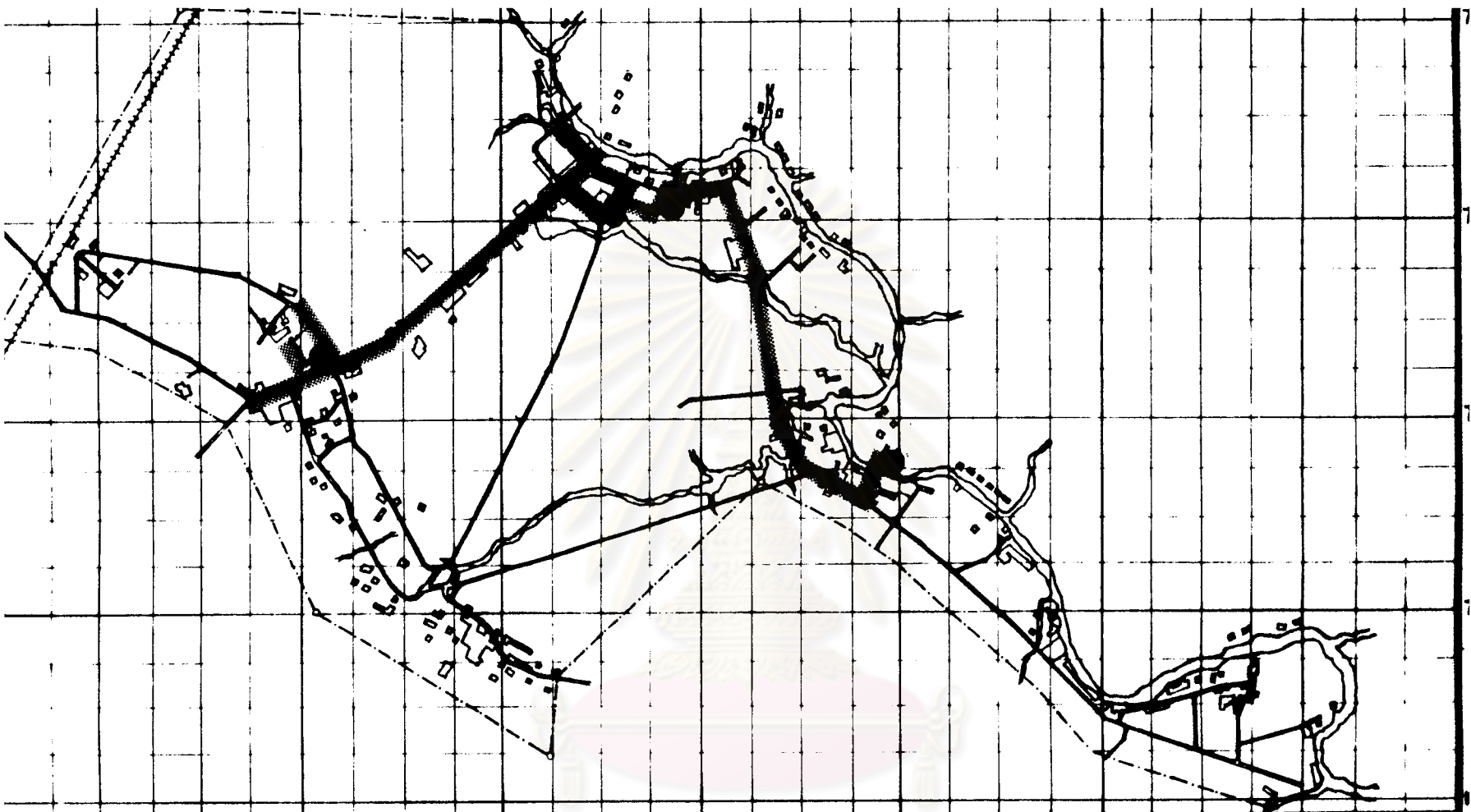
การประปาในเขตเทศบาลตำบลสองพี่น้องมีแหล่งผลิตน้ำประปาทั้งสิ้น 4 แห่ง โดยได้น้ำดิบมาจากการขุดบ่อบาดาลและขุด ความสามารถในการผลิตต่อวันสูงสุด 2,200 ลบ.ม. อัตราการผลิตในปี พ.ศ. 2521 วันละ 1,800 ลบ.ม. ต้นทุนการผลิต ลบ.ม.ละ 2.07 บาท ราคาจำหน่ายที่ขายในปัจจุบัน ลบ.ม.ละ 3 บาท สำนักงานเทศบาลตำบลสองพี่น้อง เป็นรับผิดชอบ

ตารางที่ 4.11 จำนวนผู้ใช้น้ำและปริมาณการใช้น้ำประปาในเขตเทศบาลตำบลสองพี่น้อง

พ.ศ.	จำนวนผู้ใช้น้ำ/ปี			จำนวนน้ำที่ใช้ ลบ.ม./ปี			
	จำนวน	เพิ่ม	ร้อยละ	จำนวน	เพิ่ม	ร้อยละ	เฉลี่ย/ราย
2516	406	37	-	462,000	-	-	1,137
2517	447	41	10.1	480,000	18,000	3.9	1,073
2518	493	46	10.3	521,600	41,600	8.7	1,058
2519	560	67	13.6	533,000	11,400	2.2	951
2520	642	82	14.6	554,560	21,560	4.0	863
2521	675	33	5.1	597,000	42,440	7.6	884

ที่มา : สำนักงานเทศบาลตำบลสองพี่น้อง

จากสถิติปี พ.ศ. 2516-2521 จำนวนผู้ใช้น้ำและปริมาณน้ำที่ใช้จะเพิ่มขึ้นทุกปี ในขณะที่จำนวนน้ำที่ใช้เฉลี่ยต่อรายลดลง ทั้งนี้เพราะจำนวนผู้ใช้น้ำเพิ่มมากขึ้น ยกเว้นปี พ.ศ. 2521 ซึ่งมีอัตราการผู้ใช้น้ำเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 5 ทั้งนี้เพราะทางเทศบาลตำบลสองพี่น้อง มีงบประมาณในการขยายท่อเมนประปาน้อย เพราะต้องจัดสรรงบประมาณไปปรับปรุงซ่อมแซม

การขยายตัวชุมชนตึกแถวกับการสูญเสียเอกลักษณ์ของบางลำ

แผนที่ 4.14

แหล่ง: การประปา ปี พ.ศ. 2521
ของเทศบาลตำบลหนองพี่น้อง

สัญลักษณ์: ● ท่อฝังลง
▨ ท่อน้ำประปาขนาด ๑๔"

ที่มา: เทศบาลตำบลหนองพี่น้อง

ปัจจุบันการบริการทางด้านประปายังไม่ทั่วถึงครอบคลุมทั้งพื้นที่ บ่อบาดาลเดิมที่อยู่ในเขตเทศบาล 3 บ่อ ก็มีปริมาณน้ำน้อยลงเรื่อยๆ สิ่งจำเป็นต้องขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลเพิ่มขึ้นใหม่บริเวณวัดสองพี่น้อง แต่ก็ยังมีขีดความสามารถในการบริการและกำลังผลิตไม่เพียงพอในบริเวณหมู่บ้านรอบนอกยังขาดแคลนน้ำประปา

5.3 การไปรษณีย์และโทรศัพท์

ที่ทำการไปรษณีย์มีที่ทำการ 1 แห่ง มีเนื้อที่ประมาณ 1 ไร่เศษ สภาพอาคารดีมาก ที่ทำการโทรศัพท์ก็เช่นเดียวกัน มีที่ทำการ 1 แห่ง อาคารเป็นตึกคอนกรีตเสริมเหล็ก เพิ่งสร้างเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2522 สภาพอาคารดีมาก มีหมายเลขโทรศัพท์ 400 หมายเลขมีหมายเลขอยู่ในบริเวณย่านชุมชนและหน่วยงานของทางราชการ ทั้งสองแห่งตั้งอยู่บริเวณถนนสายบางลี่-ทุ่งคอก ซึ่งสะดวกในการติดต่อสัญจรของประชากรในพื้นที่

5.4 การระบายน้ำและการกำจัดสิ่งปฏิกูล

ท่อระบายน้ำในเขตเทศบาลตำบลสองพี่น้องยังมีไม่ทั่วถึง จะมีแต่เฉพาะในบริเวณย่านชุมชนเท่านั้น นอกนั้นก็ระบายน้ำลงคูคลอง ส่วนการกำจัดขยะมูลฝอย ปัจจุบันเทศบาลมีรถเก็บขยะมาตรฐานเพียง 1 คัน โดยการขนขยะจากจุดที่กำหนดให้กองขยะกับตามเส้นทางที่รถขยะผ่าน แล้วนำไปทิ้งยังที่ลุ่มในเขตเทศบาล เนื่องจากเป็นชุมชนที่กระจุกตัวกันอยู่ ทำให้การเก็บขยะไม่ค่อยมีปัญหามากนัก สำหรับในเขตรอบนอกก็ทิ้งขยะมูลฝอยไปตามแต่สะดวก

ปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับการระบายน้ำ เริ่มมีมากขึ้น เนื่องจากการยกระดับของถนนสูงขึ้น ทำให้อาคารบ้านเรือนในบริเวณที่ถนนมีระดับสูง ไม่สามารถระบายน้ำไปลงท่อระบายน้ำสาธารณะได้ เพราะระดับของท่อระบายน้ำสาธารณะสูงกว่าระดับภายในอาคารบ้านเรือน ทำให้เกิดน้ำขังรอบๆ บริเวณอาคารบ้านเรือน ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสุขอนามัย

5.5 การป้องกันอัคคีภัย

การป้องกันอัคคีภัยอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานเทศบาลตำบลสองพี่น้อง ปัจจุบันมีรถดับเพลิง 2 คัน เรือดับเพลิง 1 ลำ และเครื่องลากเข็นชนิดหาบหาม 3 เครื่อง สายลั่นน้ำดับเพลิง 40 เส้น เครื่องดับเพลิงเคมี 30 เครื่อง สภาพของอาคารบ้านเรือนในบริเวณย่านชุมชนเป็นอาคารแถวสร้างติดต่อกัน มีทั้งตึกแถวที่ปลูกสร้างขึ้นในระยะหลังอาคารห้องแถวไม้ที่สร้างอยู่ดั้งเดิมและมีสภาพทรุดโทรม เป็นอาคารที่ต้องระมัดระวังในการป้องกันอัคคีภัย เพราะหากเกิดเพลิงไหม้ขึ้นก็ยากแก่การจะดับเพลิงให้ดับในเวลาอันรวดเร็ว

5.6 การสาธารณสุข

ภายในเขตเทศบาลตำบลสองพี่น้อง มีสถานพยาบาลของรัฐ 2 แห่งคือ สถานีอนามัย ขึ้น 1 ของสำนักงานเทศบาลตำบลสองพี่น้อง มีแพทย์ปริญา 1 คน มีพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาล รวม 3 คน และโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ 17 เป็นโรงพยาบาลขนาด 65 เตียง ในปี พ.ศ. 2521 มีแพทย์ปริญา 2 คน ทันตแพทย์ 1 คน เภสัชกร 1 คน พยาบาลและผู้ช่วยรวม 32 คน นอกจากนี้มีคลินิกของแพทย์ปริญาตั้งอยู่ในตลาดบางลี่อีก 2 แห่ง แพทย์ 3 คนจะต้องรักษาคนในพื้นที่ 10,557 คน เฉลี่ยแพทย์ 1 คนต่อประชากร 3,519 คน และยังต้องบริการตรวจรักษาให้แก่ประชากรนอกพื้นที่ในบริเวณใกล้เคียงอีกด้วย จึงทำให้การรักษาพยาบาลและการป้องกันโรค ยังไม่ทั่วถึง เพราะขาดทั้งบุคลากรและงบประมาณในการดำเนินการ

5.7 โรงเรียน

ในเขตเทศบาลตำบลสองพี่น้อง มีโรงเรียนทั้งหมด 7 โรงเรียน

- 1) โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ)
- 2) โรงเรียนเทศบาล 2 อำนวยวิทย
- 3) โรงเรียนเทศบาล 3 วัดใหม่อัมพวัน (พวงจันทร์ราษฎร์วิทยา)

5) โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ

ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดของสำนักงานเทศบาลตำบลสองพี่น้อง เปิดทำการสอน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

6) โรงเรียนบางลี่วิทยา เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา

7) โรงเรียนอภัยภาคารวิทยาลัย เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นโรงเรียนของเอกชน

5.8 โรงฆ่าสัตว์

มี 1 แห่ง เป็นของเทศบาลตั้งอยู่ห่างจากสำนักงานเทศบาลตำบลสองพี่น้อง ไปทางทิศตะวันออกเพียงไม่กี่ ประมาณ 200 เมตร

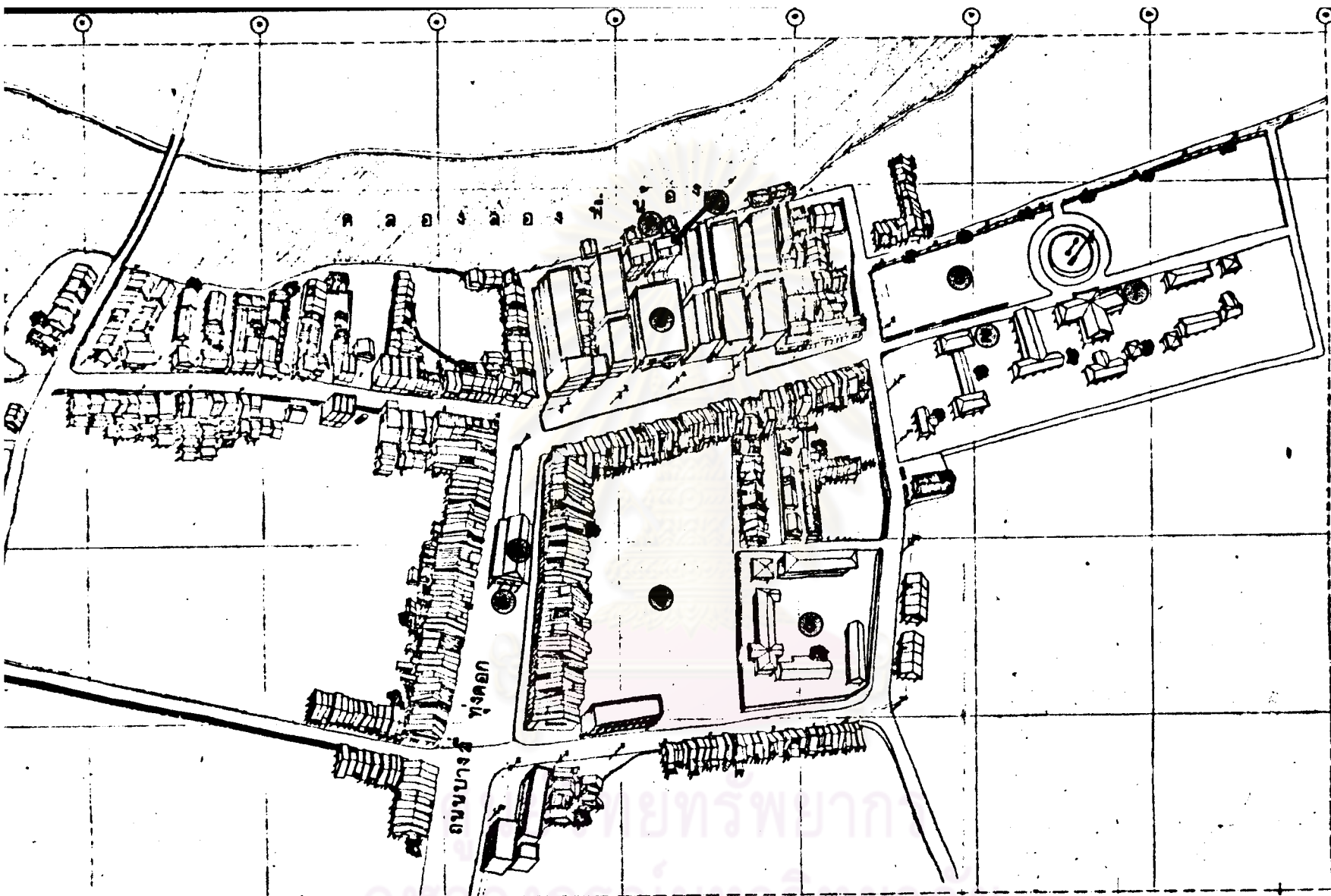
5.9 ส่วนสาธารณะและสนามเด็กเล่น

ปัจจุบันมีสนามเด็กเล่นอยู่เพียงแห่งเดียว ตั้งอยู่บริเวณสนามหน้าเทศบาล ตำบลสองพี่น้อง อยู่ในบริเวณที่ล้อมรั้วจะถูกน้ำท่วมทุกปี มีเนื้อที่น้อยมาก

6. สภาพทางเศรษฐกิจ (ดูแผนภูมิที่ 4.6)

ประชากรส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลตำบลสองพี่น้อง ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม ประมาณร้อยละ 85 ค้าขายประมาณร้อยละ 10 และอาชีพอื่นๆ อีกประมาณร้อยละ 5 พืชเศรษฐกิจที่ปลูกเป็นอาชีพคือข้าว นอกจากนี้ก็ปลูกอ้อยและพืชผลอย่างอื่น แต่มีจำนวนค่อนข้างน้อย ส่วนการประมงน้ำจืดมีทั้งเลี้ยงเองและจับตามแหล่งน้ำธรรมชาติ โดยเฉพาะปลาสดของบางลีเป็นที่นิยมมาก

สำหรับประชากรที่อยู่ในย่านชุมชนบริเวณตลาดบางลี ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพ

ภาพทั่วไปบริเวณ
 ในชุมชนของเทศบาล
 ๑. ๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑ (๒๕๒๑)

สัญลักษณ์:
 ① สำนักงานเทศบาล
 ② สถานีอนามัยชั้น ๑

③ ตลาดสดใหม่ (ตึก)
 ④ ตลาดสดเก่า (ไม้)
 ⑤ โรงเรียนเทศบาล ๑

⑥ ลิขานีพิจิตรโดยฉัตร
 ⑦ บริเวณที่จอดรถ
 ⑧ ลานมเด็กเล่น

⑨ บริเวณที่ก่อสร้างศูนย์กีฬา
 ⑩ พิกแนวเขตแรกที่ได้สร้างใน

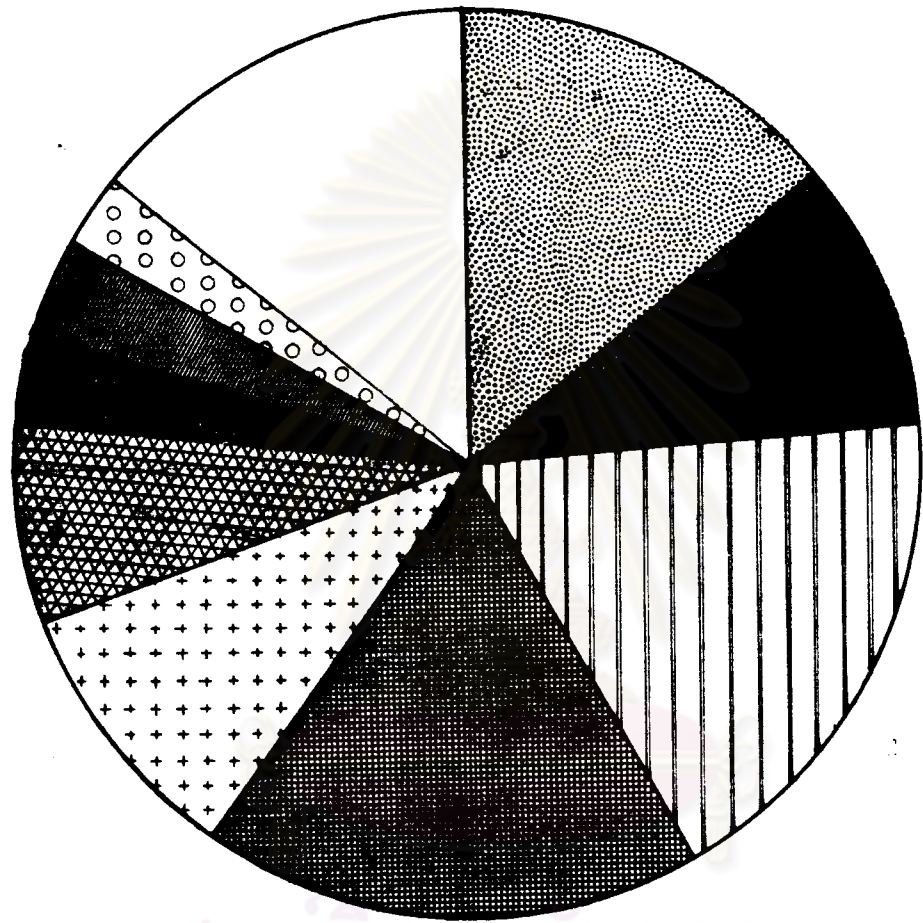
เป็นการขายปลีก แต่เดิมร้านค้าจำหน่ายวัสดุก่อสร้างไม่มี หลังจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง
 ข่ายการคมนาคมหลักมาเป็นทางบก ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพอาคารบ้านเรือน มีการ
 ก่อสร้างตึกแถวและปรับปรุงอาคารบ้านเรือนเดิม สิ่งทำให้เกิดร้านค้าจำหน่ายวัสดุก่อสร้างขึ้น
 สถานธุรกิจในเขตเทศบาลตำบลสองพี่น้องในปี พ.ศ. 2521 (ดูรายละเอียดแผนภูมิที่ 4.6)
 จะมีร้านขายอาหารและของชำมากที่สุดถึงร้อยละ 19.76 และร้านขายของใช้ร้อยละ
 19.36 ร้านขายเสื้อผ้าและตัดเสื้อผ้าร้อยละ 10.09 ส่วนร้านค้าจำหน่ายวัสดุก่อสร้างมี
 จำนวนร้อยละ 2.82 การค้าส่วนใหญ่จะเป็นการขายภายในครอบครัว จะมีลูกค้า
 ก็เฉพาะกิจการที่จำเป็นเท่านั้น ร้านค้าจะมีขนาด 1-2 คูหาเป็นส่วนใหญ่ ลูกค้าโดยทั่วไป
 จะอยู่ภายในชุมชนและบริเวณใกล้เคียง สำหรับสินค้าทางเกษตรกรรมเช่นผัก ผลไม้ นอก
 จากจะขายในพื้นที่แล้วยังนำไปขายยังชุมชนข้างเคียงเช่น อำเภอคูทอง เป็นต้น

การอุตสาหกรรม ยังไม่มีอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ หรือขนาดกลางอยู่ในพื้นที่เลย
 ส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก หรืออุตสาหกรรมในครัวเรือน และเป็นอุตสาหกรรม
 ที่อาศัยผลผลิตทางเกษตรกรรมหรือเป็นอุตสาหกรรมที่จำเป็นแก่ชุมชน เช่น โรงสีข้าว
 โรงน้ำแข็ง เป็นต้น

จากสภาพโครงสร้างทางเศรษฐกิจในปัจจุบันก็ยังมีลักษณะเหมือนกับโครงสร้าง
 ทางเศรษฐกิจในอดีต เพราะรายได้ส่วนใหญ่จะได้อาจจากการเกษตรกรรม แนวโน้มของ
 เศรษฐกิจในอนาคตคาดว่าจะมีรายได้หลักจากการเกษตรกรรมเช่นเดิม ทั้งนี้เพราะขาด
 ทรัพยากรธรรมชาติที่จะเอื้ออำนวยให้เกิดการอุตสาหกรรม การอุตสาหกรรมที่จะเกิดขึ้นก็
 คงเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กเท่านั้น การค้าขายคงมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก
 เส้นทางคมนาคมสะดวกรวดเร็วขึ้น เมืองเริ่มขยายตัวเพิ่มมากขึ้น แต่ละค่อยๆ เพิ่มขึ้น
 ทีละน้อย ทั้งนี้เพราะจำนวนประชากรมีอัตราการเพิ่มต่ำมาก (ดูแผนภูมิที่ 4.10) การลงทุน
 ในธุรกิจขนาดใหญ่หรือขนาดกลางคงจะเกิดขึ้นน้อย เพราะขาดกำลังซื้อ จะเห็นได้จากศูนย์
 การค้า 76 คูหา พร้อมโรงภาพยนตร์ และสถานีรถโดยสาร ที่เอกชนลงทุนสร้างแต่กำลัง

แผนภูมิที่ 4.6

จำนวนสถานธุรกิจในเขตเทศบาลตำบลลองพื้ง จำแนกตามชนิด
ของกิจกรรมและจำนวนร้าน พ.ศ.2521 เป็นเปอร์เซ็นต์

บริการต่าง ๆ 33 ร้าน หรือ = 13.30 %	ร้านเสริมสวยและตัดผมชาย 17 ร้านหรือ-6.86 %
ขายอาหารและเครื่องดื่ม 25 ร้านหรือ = 10.08 %	ขายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง 7 ร้านหรือ = 2.82 %
ขายอาหารและของชำ 49 ร้านหรือ = 19.76 %	ขายเครื่องเขียนและอุปกรณ์แต่งบ้าน 7 ร้าน
หรือ = 2.82 %
ขายของใช้ 48 ร้านหรือ = 19.36 %	ขายอะไหล่รถยนต์และจักรยานยนต์ 4 ร้านหรือ = 1.61 %
ขายเนื้อผ้าและตัดเนื้อผ้า 25 ร้านหรือ = 10.09 %	ร้านค้าปลีกและอื่น ๆ 33 ร้านหรือ = 13.30 %

ตลาดสด 1 แห่ง ของเทศบาล

ธนาคารพาณิชย์ 2 แห่ง

ธนาคารออมสิน 1 แห่ง

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ 1 แห่ง

โรงแรม 1 แห่ง แต่มีสภาพค่อนข้างทรุดโทรม แสดงให้เห็นว่ามีผู้คนเข้ามา

พักอาศัยน้อย

7. ประชากร (ดูแผนภูมิที่ 4.7, 4.8, 4.9 และ 4.10)

จากสถิติปี พ.ศ. 2513-2521 การเพิ่มลดของประชากรในชุมชนมีน้อย โดยปี พ.ศ. 2513 มีจำนวน 10,182 คน ในปี พ.ศ. 2521 เพิ่มขึ้นเป็น 10,557 คน จะมีเพียง ปี พ.ศ. 2517 เท่านั้นที่จำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้นกว่าปีอื่น ๆ มีจำนวน 10,598 คน คาดว่าคงจะมีสาเหตุมาจากการเมืองส่วนท้องถิ่น เพราะปี พ.ศ. 2517 ทางกระทรวงมหาดไทยกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลทั่วประเทศ จึงทำให้มีการย้ายเข้ามาในพื้นที่มากกว่าปกติ อย่างไรก็ตามการเพิ่มของประชากรในพื้นที่ก็อยู่ในอัตราต่ำและค่อนข้างสม่ำเสมอ เมื่อพิจารณาควบคู่ไปกับอัตราการเพิ่มของจำนวนบ้านเรือน ก็สอดคล้องกัน เพราะอัตราการเพิ่มของจำนวนบ้านเรือนก็ค่อนข้างคงที่ตลอดระยะเวลาดังกล่าว

ส่วนการอพยพเข้าและอพยพออกภายในพื้นที่ จากแผนภูมิที่ 4.7 จะเห็นว่า ช่วงปี พ.ศ. 2516-2521 ส่วนใหญ่จะขาดดุลการย้ายถิ่น ยกเว้นปี พ.ศ. 2517 ที่มีการย้ายเข้ามาากผิดปกติถึง 647 คน และย้ายออกเพียง 362 คน ดุลการย้ายเข้ามากกว่าถึง 434 คน และปี พ.ศ. 2521 ดุลการย้ายถิ่นสุทธิมากกว่าจำนวน 72 คน จากดุลการย้ายถิ่นและอัตราการเพิ่มของจำนวนประชากร แสดงให้เห็นว่าอิทธิพลของชุมชนเทศบาลสองพี่น้องยังมีน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องจากขาดแหล่งงานสำหรับการประกอบอาชีพ โครงสร้างทางเศรษฐกิจไม่เอื้ออำนวยให้เกิดการจ้างงาน ฉะนั้นประชากรวัยแรงงานจึงอพยพออกจากพื้นที่เพื่อไปหางานทำ

ยังถิ่นอื่น ดังจะเห็นได้จากจำนวนประชากรชายมีน้อยกว่าประชากรหญิง (ดูแผนภูมิที่ 4.9) ทุกปี ประชากรอีกส่วนหนึ่งที่มีการย้ายออกจากพื้นที่ เช่นเดียวกันคือ ประชากรวัยเรียน ทั้งนี้เพราะเพื่อสะดวกในการศึกษาจึงมักจะโอนสำเนาทะเบียนบ้านมาไว้ยังถิ่นที่ตัวเองศึกษา โดยเฉพาะเทศบาลตำบลล่องหน่องยังอยู่ในเขตอิทธิพลของกรุงเทพมหานคร ดังนั้นทั้งประชากรวัยแรงงานและวัยเรียนจึงมักจะอพยพเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ในกรุงเทพมหานคร ฉะนั้นอัตราการเพิ่มของประชากรในพื้นที่ซึ่งเกิดจากอัตราการเพิ่มตามธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่

การคาดคะเนจำนวนประชากรในอนาคต ได้ทำการคาดคะเนเป็น 2 ลักษณะด้วยกันคือ ใช้ปี พ.ศ. 2513 เป็นปีฐาน และใช้จำนวนประชากรปี พ.ศ. 2521 เป็นตัวช่วยคาดคะเนไปอีก 15 ปีข้างหน้าคือ ปี พ.ศ. 2536 ด้วยวิธี ARITHMETIC EXTRAPOLATION จะมีจำนวนประชากรในปี พ.ศ. 2536 11,244 คน ส่วนลักษณะที่สองจะใช้ช่วงปีการคมนาคมทางบก เริ่มมีบทบาทอย่างจริงจังต่อชุมชนแห่งนี้คือ ปี พ.ศ. 2519 เป็นปีฐาน แล้วใช้ข้อมูลประชากรปัจจุบันจริงๆ คือ ปี พ.ศ. 2524 เป็นตัวช่วยคำนวณวิธีเดียวกับวิธีแรก ก็จะได้จำนวนประชากรในปี พ.ศ. 2536 11,248 คน การใช้ปีฐานที่แตกต่างกันก็เพื่อให้การคาดคะเนมีความใกล้เคียงมากยิ่งขึ้น และยังเป็นการศึกษาถึงผลกระทบของโครงสร้างทางคมนาคมทางบกที่มีต่อจำนวนประชากรในพื้นที่ จะเห็นว่าจำนวนประชากรที่คาดหมายในปี พ.ศ. 2536 มีจำนวนใกล้เคียงกันมาก ดังนั้นถ้าหากไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในพื้นที่ ก็คาดว่าจำนวนประชากรที่คาดคะเนคงไม่คลาดเคลื่อนไปจากความจริงมากนัก

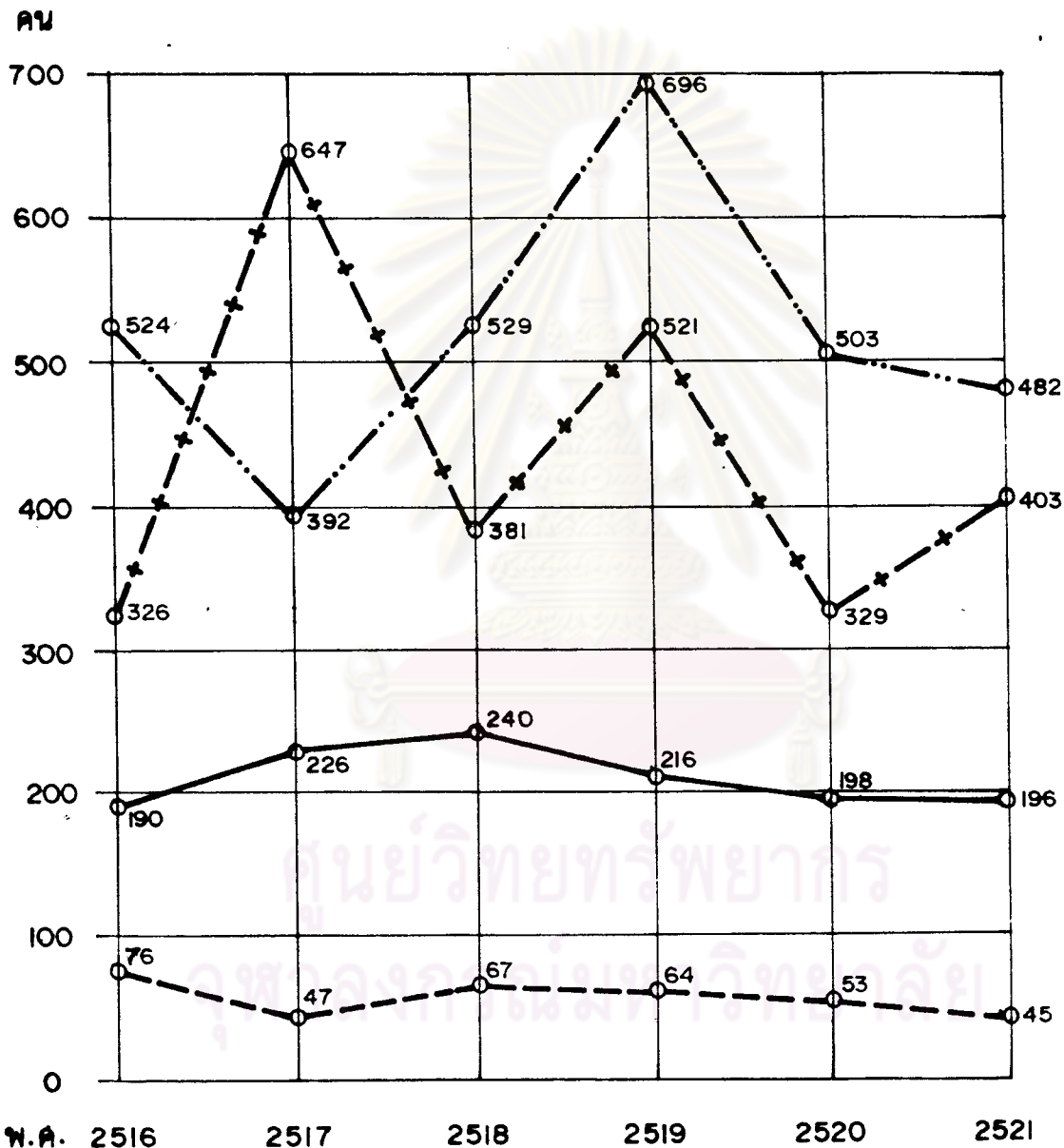
8. การบริหารท้องถิ่น (ดูแผนภูมิที่ 4.11, 4.12 และ 4.13)

การบริหารท้องถิ่นเป็นรูปแบบเทศบาล มีผู้บริหารเป็น 2 ประเภท คือ ฝ่ายการเมือง ประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาล 12 คน เป็นผู้กำหนดนโยบาย และคณะเทศมนตรี 3 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของสมาชิกสภาเทศบาลจำนวน 12 คน เป็นผู้รับผิดชอบงานนโยบายหรืองานอื่นที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งระบุไว้เป็นหน้าที่

แผนภูมิที่ 4.7

การเพิ่ม-ลด ประชากรในเขตเทศบาลตำบลลองพื้ง

ปี พ.ศ. 2516 - 2521

คุณลักษณะ (-84) (+434) (-25) (-23) (-29) (+72)

---+---+--- อัตราการย้ายเข้า

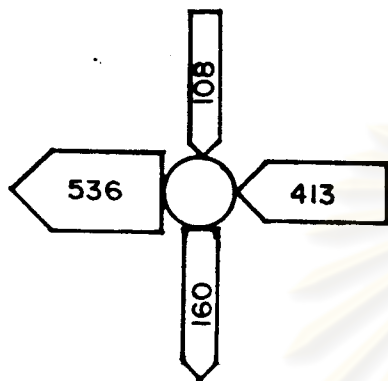
————— อัตราการเกิด

---...--- อัตราการย้ายออก

----- อัตราการตาย

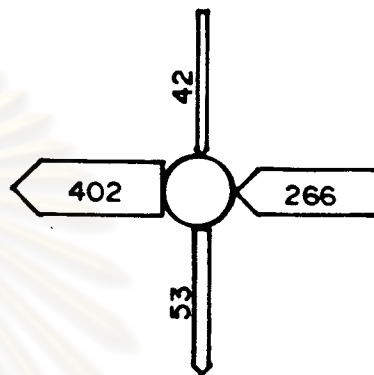
แผนภูมิที่ 4.8

แสดงศูนย์การย้ายถิ่นในเขตเทศบาลตำบลลองพื้ร่อง ปี พ.ศ.2519-2521

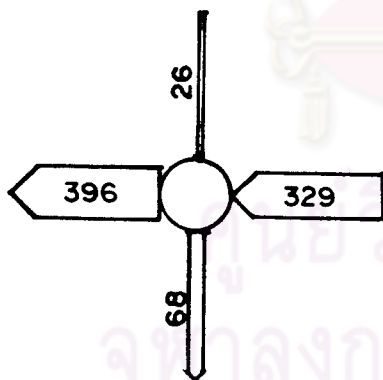
พ.ศ. 2519

ศูนย์ลู่ทึ - 175 คน

พ.ศ. 2520

ศูนย์ลู่ทึ - 174 คน

พ.ศ. 2521

ศูนย์ลู่ทึ - 79 คน

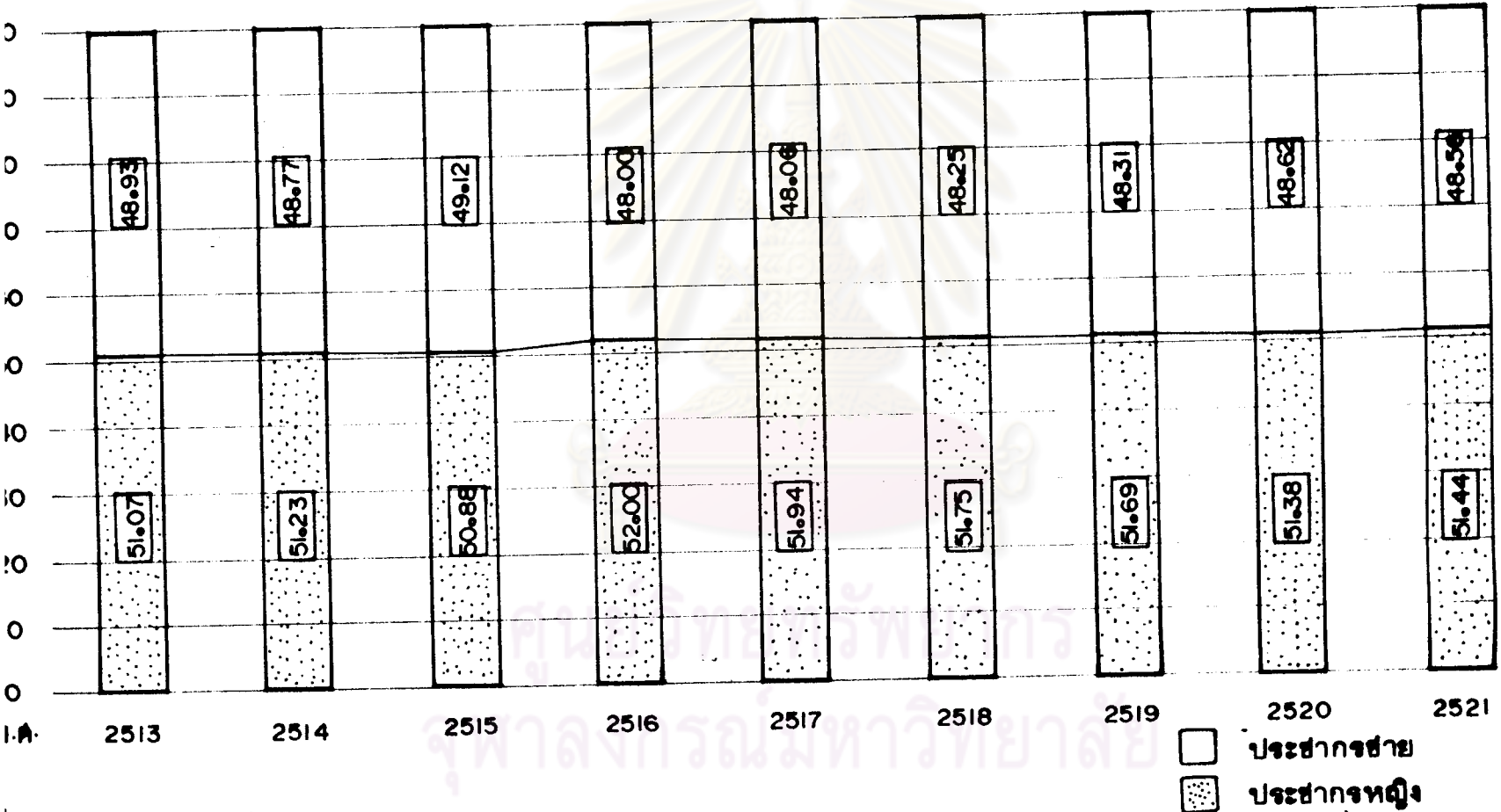

แสดงทิศทางการอพยพของประชากร

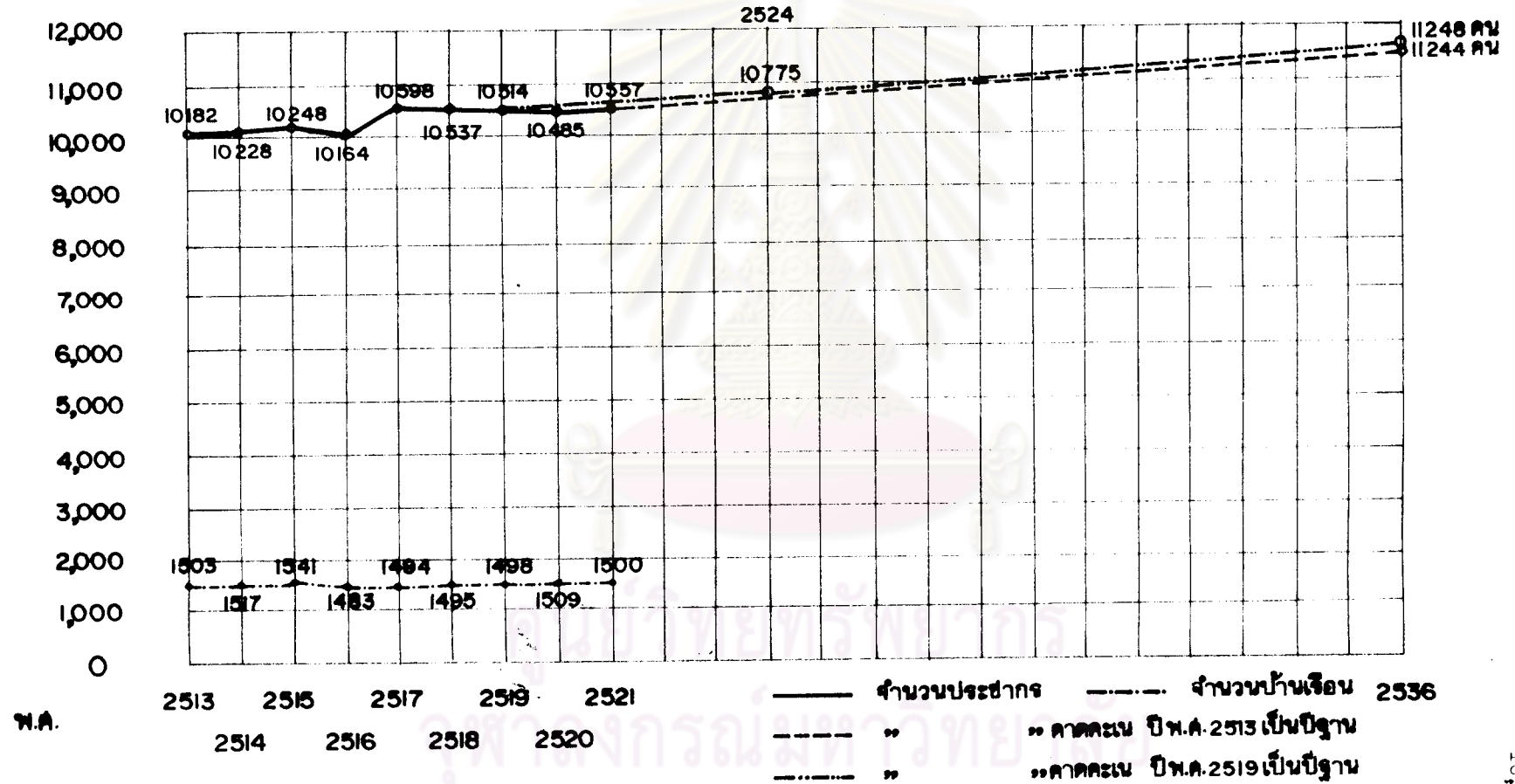
เปรียบเทียบสัดส่วนประชากรชาย-หญิง ของเทศบาลตำบลลองพื้งเป็นร้อยละ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2513-2521

ผล:

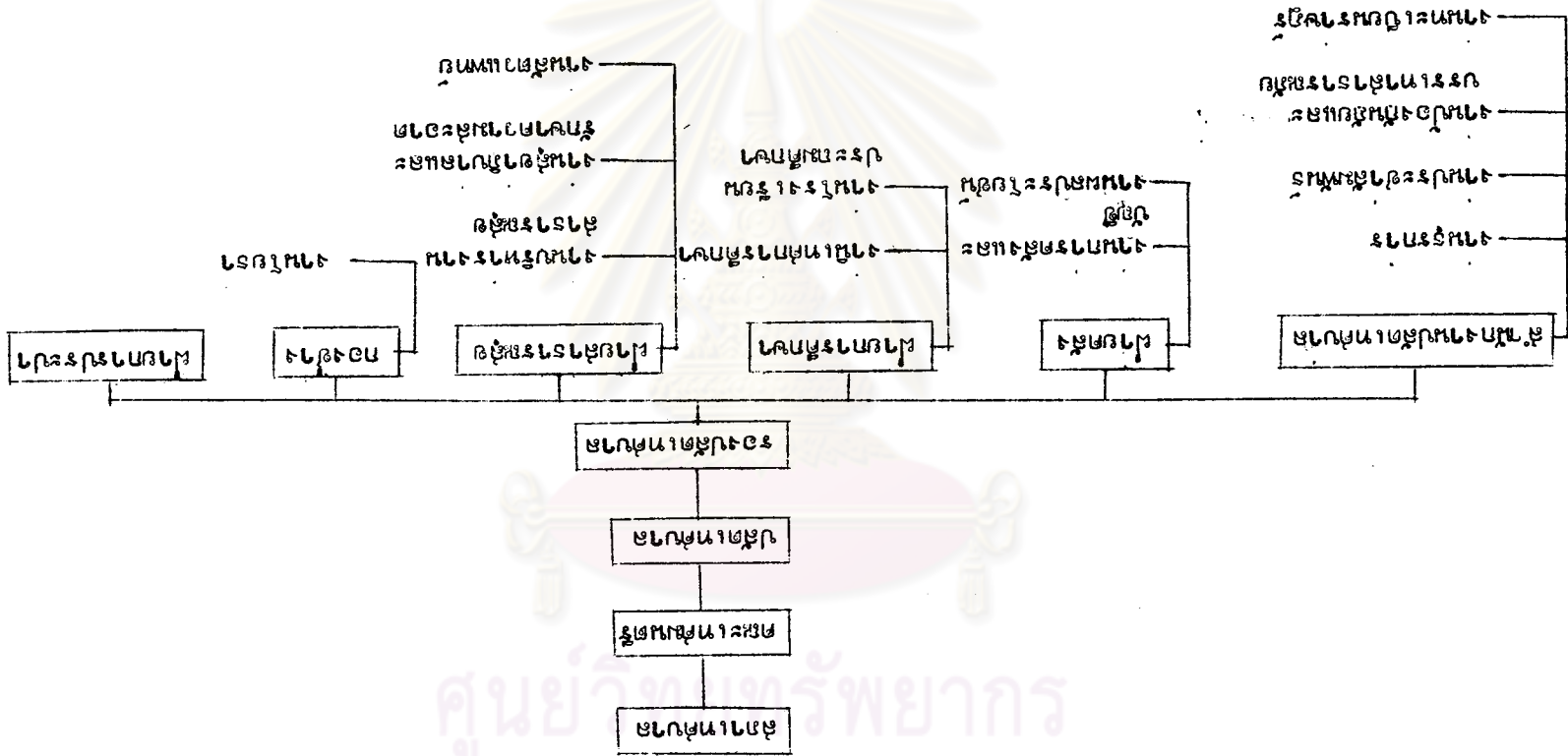

ที่มา: เทศบาลตำบลลองพื้ง

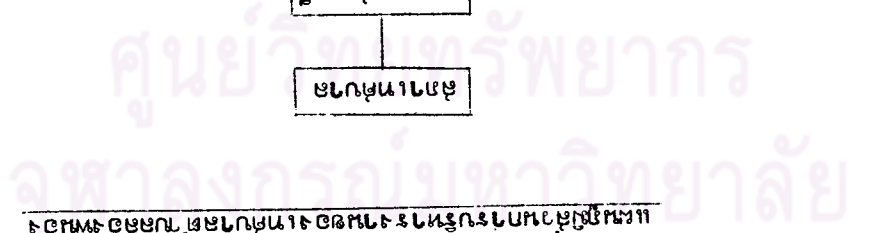
จำนวนประชากรปี พ.ศ. 2513-2521 และการคาดคะเนประชากรในปี พ.ศ. 2536 ของเทศบาลตำบลลองพื้ง
บ้านเรือน (หลัง)
คน

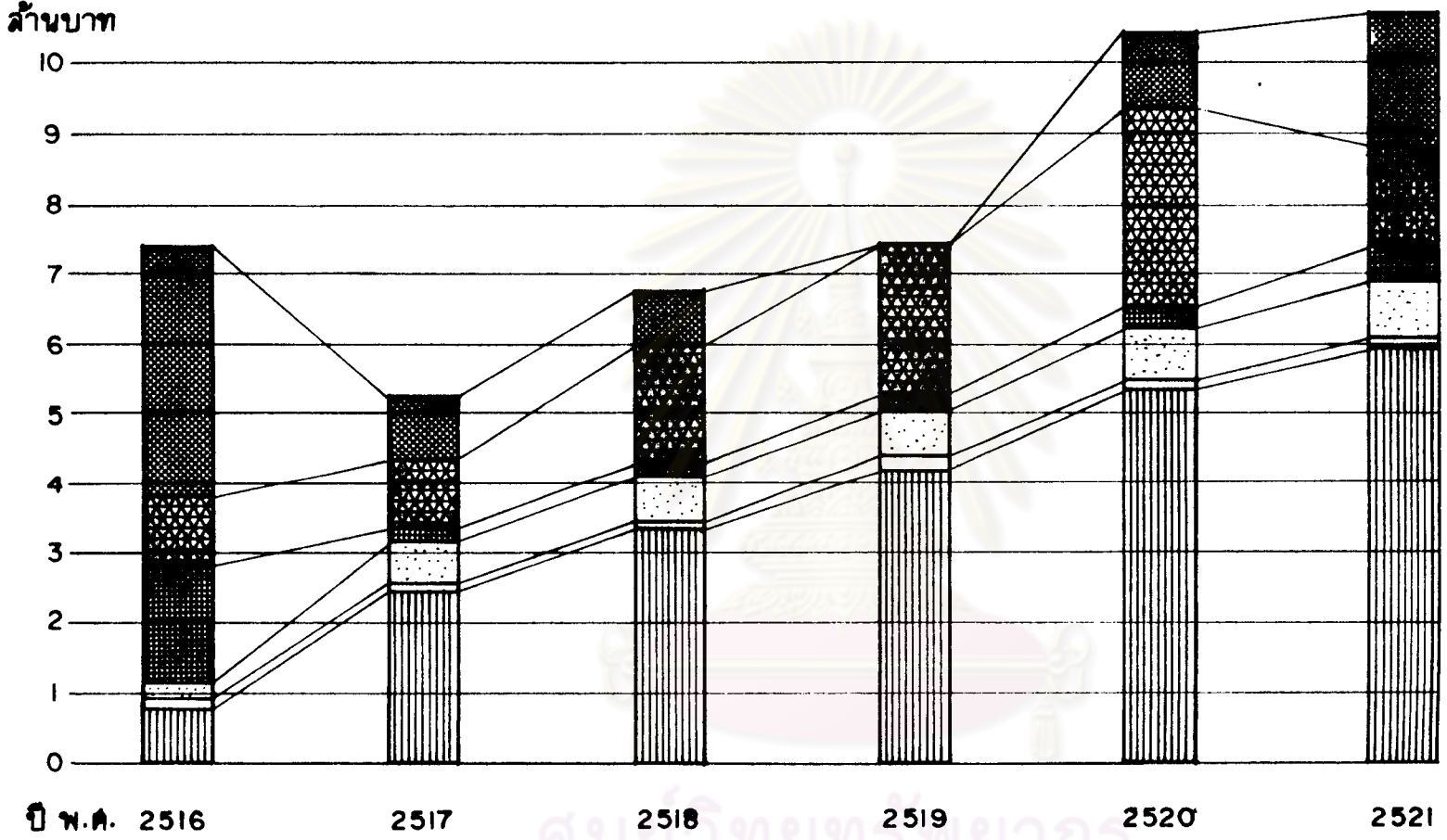
ที่มา: สถิติทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง และการคาดคะเนประชากรโดยวิธี ARITHMETIC EXTRAPOLATION. กับเทศบาลตำบลลองพื้ง.

แผนผังระบบสารสนเทศ

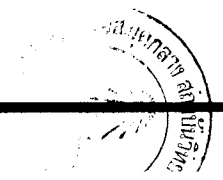

แสดงรายรับจริงของเทศบาลตำบลลองพี่น้อง พ.ศ. 2516 - 2521

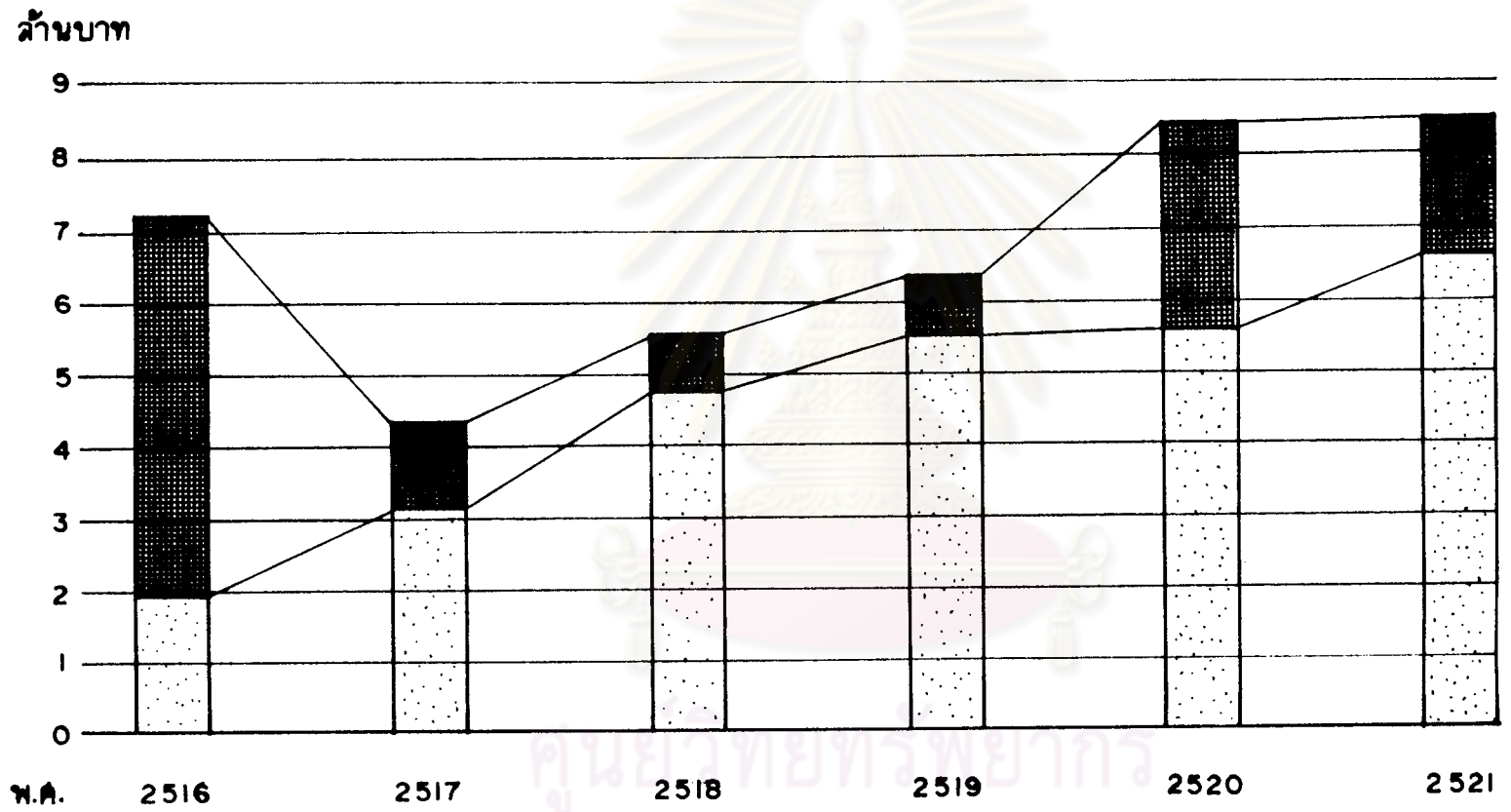

- รายได้จากภาษีอากร
- รายได้จากทรัพย์สิน
- เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- รายได้เบ็ดเตล็ด
- เงินอื่นๆ
- ค่าธรรมเนียมค่าปรับและใบอนุญาต

มา : เทศบาลตำบลลองพี่น้อง

แสดงรายจ่ายจริงของเทศบาลตำบลลองพื๋อง พ.ศ. 2516 - 2521

ปี พ.ศ. 2516 2517 2518 2519 2520 2521

รายจ่ายประจำ
 รายจ่ายพิเศษ

ที่มา: เทศบาลตำบลลองพื๋อง

ฝ่ายข้าราชการ ประกอบด้วย ปลัดเทศบาลเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว รับผิดชอบงานประจำทั่วไปของเทศบาล ตามระเบียบ ก.ท. ว่าด้วยการกำหนดการบริหารของเทศบาล

สำนักงานเทศบาลตำบลล่องพี่น้องแบ่งงานออกเป็น 6 หน่วยงานด้วยกัน คือ สำนักงานปลัดเทศบาล ฝ่ายคลัง ฝ่ายการศึกษา ฝ่ายสาธารณสุข กองช่าง และฝ่ายการประปา ปัจจุบันมีอัตรากำลังพนักงานเทศบาลและลูกจ้างรวม 146 คน

รายได้ส่วนใหญ่ของเทศบาลจะเป็นรายได้จากการจัดเก็บภาษีอากรและเงินอุดหนุนจากรัฐบาล ช่วงปี พ.ศ. 2520-2521 มีรายได้รวมของเทศบาล 10 ล้านบาทเศษ สำหรับรายจ่ายส่วนใหญ่ก็จะเป็นรายจ่ายประจำ เช่น เงินเดือนพนักงาน ค่าใช้สอย ค่าครุภัณฑ์ หรือ ค่าวัสดุ เป็นต้น ในปี พ.ศ. 2520-2521 มีรายจ่ายประจำมากกว่า 5 ล้านบาท และ 6 ล้านบาทตามลำดับ (ดูแผนภูมิที่ 4.12 และ 4.13)

อำนาจและหน้าที่ของเทศบาลตำบลล่องพี่น้องคือ การบริหารท้องถิ่นภายในเขตเทศบาล โดยมีเจ้าหน้าที่และงบประมาณเป็นของตนเอง รับผิดชอบงานในด้านต่างๆ ตามระเบียบ ก.ท. ว่าด้วยการกำหนดส่วนบริหารของเทศบาลดังนี้

1. การบริหารทั่วไป ได้แก่การออกระเบียบข้อบังคับต่างๆ เทศบัญญัติและอื่นๆ ตามที่กฎหมายระบุไว้ รวมไปถึงด้านประชาสัมพันธ์และงานทะเบียนราษฎร
2. การคลัง ได้แก่การจัดเก็บภาษี ค่าธรรมเนียมต่างๆ ภายในเขตเทศบาล
3. การศึกษา ฝึกหัดการศึกษาและให้บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษา
4. สาธารณสุข ให้บริการทางด้านสาธารณสุข สัตวแพทย์ การสุญชาติ การรักษาความสะอาดและการสาธารณสุขโรคบางอย่าง
5. งานทางด้านช่าง เป็นการให้บริการทางด้านโยธา เช่น สร้างถนน ให้บริการทางด้าน การปลูกสร้างอาคาร การบริการทางด้าน การประปา เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีหน้าที่กำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง เพื่อให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ให้ท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้าไปในวิถิทางที่ถูกต้อง

สำหรับบทบาทของเทศบาลตำบลสองพี่น้องที่มีต่อท้องถิ่นในอดีต ปัจจุบัน และการกำหนดแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต ซึ่งมีผลกระทบต่อลักษณะดั้งเดิมของชุมชนบางสี ฉะนั้นให้เกิดปัญหาในปัจจุบัน พอจะสรุปสาเหตุได้ดังนี้

ช่วงปี พ.ศ. 2513-2514 เทศบาลได้ปลูกสร้างตึกแถวจำนวน 4 คูหา ริมถนนราชบุรีเจริญ ต่อมาปี พ.ศ. 2516 ได้รื้อตลาดสดและอาคารแถวดั้งเดิมซึ่งทรุดโทรมทิ้งแล้วสร้างตลาดสดพร้อมตึกแถวอื่น 20 คูหาเศษ ในระยะแรกตึกแถวจะยังไม่เป็นที่นิยมชมชอบมากนัก ดังจะเห็นได้จากตึกแถวที่ปลูกสร้างในระยะแรก ต้องใช้เวลาค่อนข้างมากจึงจะมีคนเช่าเข้ามาอยู่ ปี พ.ศ. 2521 เทศบาลได้ให้ออกชนด้าเงินการก่อสร้างศูนย์การค้าในที่ดินของตนเอง โดยจะมีตึกแถวถึง 76 คูหา แต่คงจะเป็นด้วยสภาพเศรษฐกิจไม่เอื้ออำนวยและการพัฒนาพื้นที่ต้องลงทุนค่อนข้างสูง ราคาตึกแถวที่เปิดให้จองเพื่อเช่าอยู่อาศัยมีราคาคูหาละ 3 แสนเศษ ถึง 4 แสนเศษ ซึ่งเห็นว่ามีราคาค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับทำเลของที่ตั้ง โครงการนี้จึงต้องเลิกล้มโครงการไปในที่สุด ขณะดำเนินการถมที่เสร็จแล้วและปลูกสร้างตึกแถวไปได้บางส่วน อย่างไรก็ตามก็เกิดการเอาอย่างในการปลูกสร้างตึกแถวแทนอาคารดั้งเดิมของพื้นที่ที่ทรุดโทรมจนต้องปลูกสร้างอาคารใหม่นอกจากนี้ในปี พ.ศ. 2521 เทศบาลได้ถมดินยกระดับถนนราชบุรีบางและถนนศรีสำราญ 1 เพื่อให้พื้นที่น้ำท่วม ทั้งยังให้ระดับความสูงของอาคารที่จะห้ามจากระดับน้ำท่วมปกติเป็นข้อมูลสำหรับประชาชน จึงทำให้ประชาชนในพื้นที่เกิดการตื่นตัวในการปรับปรุงอาคารบ้านเรือนของตน โดยการยกระดับดินขึ้นบ้างให้สูงขึ้นด้วยวิธีการถมดิน อาคารตึกแถวในช่วงหลังก็จะยกระดับสูงจนพ้นน้ำท่วม แล้วทำขั้นโคงจากถนนขึ้นไปยังพื้นที่ขึ้นบ้าง ในปี พ.ศ. 2522 เทศบาลก็ได้ถมดินยกระดับถนนราชบุรีต่าง บาร 257.00 เมตร พร้อมทั้งมีโครงการขยายผิวจราจรในปี พ.ศ. 2523

ลักษณะดังกล่าวนับเป็นจุดเริ่มต้นการเปลี่ยนแปลงลักษณะดั้งเดิมของชุมชนที่ทำให้เกิดปัญหาในปัจจุบัน เพราะตึกแถวเป็นอาคารขาดลักษณะของท้องถิ่น ตึกแถวจึงเป็นสิ่งที่ไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการอยู่กับที่ตกทอดมาแต่ดั้งเดิมเฉพาะชุมชน ทั้งยังทำลาย

รูปแบบสถาปัตยกรรมท้องถิ่นของบางสี่ การถมดินยกระดับถนนเพื่อให้พ้นจากน้ำท่วม เป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิประเทศดั้งเดิมของชุมชน ซึ่งส่งผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาในด้านสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมและเป็นสาเหตุให้ประชาชนต้องยกระดับพื้นชั้นล่างของตนให้สูงกว่าถนนเพื่อผลใน
 ด้านการระบายน้ำ

สำหรับแนวทางพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลสองพี่น้องในอนาคตนั้น เทศบาลได้กำหนดแผนพัฒนาเทศบาลตำบลสองพี่น้อง ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2523-2524 มีนโยบายพอจะสรุปได้ดังนี้ คือ

เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ให้มีความสะดวกสบายในการคมนาคม มีสุขภาพอนามัยที่ดี ส่งเสริมให้เทศบาลมีรายได้มาบำรุงท้องถิ่นเพิ่มขึ้น มุ่งส่งเสริมให้การศึกษาวัฒนธรรม การกีฬาของประชาชน

ส่วนแนวทางในการพัฒนานั้น ก็จัดทำโดยคำนึงถึงความจำเป็นก่อนหลังตามที่งบประมาณของเทศบาลจะอำนวยให้ โดยจำแนกออกเป็นแผนงานคือ การรักษาความเรียบร้อย การคลัง การศึกษา และวัฒนธรรม การสาธารณสุข การพัฒนาเมืองและสิ่งแวดล้อม การบริหารทั่วไป และการสาธารณูปโภค (ดูรายละเอียดภาคผนวก)

จากรายละเอียดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองและสิ่งแวดล้อม การถมดินเพื่อยกระดับถนนที่ถูกน้ำท่วมมีความยาวรวมกันถึง 1,828.50 เมตร และถมดินยกระดับสนามเด็กเล่นพื้นที่ 3,564 ตารางเมตร ถูกบรรจุอยู่ในแผนช่วง 2 ปีนี้ด้วย

จากบทบาทและการกำหนดแนวทางพัฒนาพื้นที่ เทศบาลตำบลสองพี่น้อง มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างเสริมความเจริญทางด้านวัตถุและการกินดีอยู่ดีของประชาชนในพื้นที่ แต่เนื่องจากเทศบาลขาดความเข้าใจในสภาพการตั้งถิ่นฐานดั้งเดิม ที่เกิดจากความเหมาะสมในรูปแบบเดิมเป็นวัฒนธรรมที่แทรกอยู่ในการดำรงชีวิตของราษฎร ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมตามฤดูกาล ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงลักษณะของชุมชนดั้งเดิม สภาพภูมิประเทศประกอบด้วย

ลักษณะทางเศรษฐกิจของท้องถิ่นไม่เอื้ออำนวย จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านกายภาพ สิ่งแวดล้อม งบประมาณแผ่นดิน และการลงทุนในการสร้างตึกแถว นอกจากนี้การที่เทศบาลหาประโยชน์จากการปลูกสร้างตึกแถวในที่ดินของตนเอง ก็มีมีส่วนสนับสนุนให้เกิดการทำลายลักษณะของสถาปัตยกรรมท้องถิ่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย